

ZIŅOJUMS

PARAUGPRAKSES UN SALĪDZINOŠAIS PĒTĪJUMS:

PAKALPOJUMI,
STRUKTŪRAS,
stratēģijas un
metodes policijas
darbā pret rasismu,
ksenofobiju un
citām neiecietības
formām

<http://www.proximitypolicing.eu>

“Līdzfinansējums no Eiropas Savienības
Programmes Tiesības, vienlīdzība un
pilsoniskums (REC) “

Policijas sadarbība ar sabiedrību cīņā
pret rasismu, ksenofobiju un citām
neiecietības formām

Autori:

Sonja Poci, Debora De Luka un Prof. Mauricio Ambrosīni – Milānas Universitāte

Partneri –

Tieslietu ministrijas Antidiskriminācijas un Fundamentālo tiesību komanda – Somija

Madrides pašvaldības policija – Spānija

Rīgas pašvaldības policija – Latvija

Igaunijas policijas un robežsardzes padome – Igaunija

Lisabonas metropolitēna policija – Portugāle

Milānas universitāte – Itālija

TRABE asociācija – Spānija

Tiesību piekļuves nodibinājums – Bulgārija

Bredfordas naida noziegumu apvienība – Apvienotā karaliste

Koordinācija:

Integrācijas un humanitārās uzmanības ģenerāldirektorāts. Spānijas rasisma un ksenofobijas observatorija. Darba, migrācijas un sociālās drošības ministrija.

Šī publikācija ir sagatavota ar Eiropas Savienības Tiesību, vienlīdzības un pilsonības programmas finansiālu atbalstu. Šīs publikācijas saturs ir vienīgi Proximity partneru atbildībā un nekādā gadījumā nedrīkst tikt atspoguļots kā Eiropas Komisijas viedoklis.

"Līdzfinansējums no Eiropas Savienības
Programmes Tiesības, vienlīdzība
un pilsoniskums (REC) "

Policijas sadarbība ar
sabiedrību cīņā pret
rasismu, ksenofobiju un
citām neiecietības
formām

Proximity - Policijas sadarbība ar sabiedrību cīņā pret rasismu, ksenofobiju un citām neiecietības formām

Dotācijas līgums JUST/2015/RACC/AG/BEST/9012

Paraugprakses un salīdzinošais pētījums: pakalpojumi, struktūras, stratēģijas un metodes

ZIŅOJUMS

***Paraugprakses un salīdzinošais pētījums:
pakalpojumi, struktūras, stratēģijas un metodes
policijas darbā pret rasismu, ksenofobiju un citām
neiecietības formām***

(redīgējušas Sonia Pozzi un Deborah De Luca –Milānas Universitāte)

Saturs

IEVADS	3
1. KOPĒJAIS SĀKUMPUNKTS: ATSLĒGVĀRDI UN TIESĪBU AKTU PAMATS PAR RASISMU UN DISKRIMINĀCIJU	5
1.1. ATSLĒGVĀRDI	5
1.2. TIESĪBU AKTU PAMATS	8
2. PARTNERVALSTU NOTEIKTĀ PARAUŠPRAKSE(PP) : LĪDZĪBAS UN ATŠĶIRĪBAS RASISMA, KSENOFOBijas, DISKRIMINĀCIJAS, CITU NEIECIETĪBAS FORMU UN NAIDA NOZIEGUMU NOVĒRŠANĀ UN APKAROŠANĀ	111
2.1. PP APRAKSTS: VIETĒJO PROJEKTU KOPSAVILKUMA TABULAS UN TO ĪPATNĪBAS	12
2.2. PARAUŠPRAKSES ANALĪZE: LĪDZĪBAS UN ATŠĶIRĪBAS	25
3. RASISMA, KSENOFOBijas, DISKRIMINĀCIJAS, NEIECIETĪBAS UN NAIDA NOZIEGUMU NOVĒRŠANA UN APKAROŠANA: VAJADZĪBAS, METODES UN STRATĒGIJAS. INTERVIJU UN FOKUSA GRUPOU ANALĪZE AR GALVENAJIEM RĀDĪTĀJIEM.....	29
3.1. KOMUNIKĀCIJA, SOCIĀLIE TĪKLI UN KOPIENAS UN MINORITĀŠU IESAISTĪŠANĀS	291
3.2. KONFLIKTU RISINĀJUMI:STRATĒGIJAS UN METODES	35
3.3. APMĀCĪBA	368
3.4. DZIMUMA NOZIEGUMI UN LGBT NAIDA NOZIEGUMU PĀRVALDĪŠANA	40
3.5. IEROSINĀJUMI, KĀ UZLABOT UN PILNVEIDOT DARBĪBAS UN STRATĒGIJAS, LAI NOVĒRSTU UN APKAROTU RASISMU UN NAIDA NOZIEGUMUS	391
SECINĀJUMI UN IEROSINĀJUMI.....	43
1. PIELIKUMS	435
2. PIELIKUMS	457
3. PIELIKUMS	468
4. PIELIKUMS	479

Ievads

Daudzus gadus Eiropas Savienība ir koncentrējusies uz diskriminācijas jautājumu, vispirms galvenokārt saistībā ar dzimumu, bet pēc tam koncentrējoties uz citām jomām, piemēram, rasismu, ksenofobiju un citiem neiecietības veidiem. Patiešām, Eiropas Savienības pamatuzdevumi ir cīņa pret sociālo atstumtību, diskrimināciju, miera veicināšana, tās vērtības un pilsoņu labklājība, brīvības, drošības un taisnīguma nodrošināšana bez iekšējām robežām, respektējot tās bagātīgo kultūras un valodu daudzveidību. Turklāt Eiropas Savienība kā savas pamatvērtības piedāvā cilvēka cieņu, brīvību, vienlīdzību un cilvēktiesību ievērošanu.¹ Tāpēc, koncentrējoties uz diskriminācijas, rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības veidu novēršanu un apkarošanu, visām ES dalībvalstīm ir konkrēti jādefinē mērķi, kurus Eiropa pati ir izvirzījusi, respektējot un īstenojot savas dibināšanas vērtības. Tāpēc ir paveikts liels darbs pie tā, lai centrālās un vietējās politikas līmenī varētu izskaust šo uzvedību iedzīvotāju vidū.

Projekts "Proximity - Policijas sadarbība ar sabiedrību cīņā pret rasismu, ksenofobiju un citām neiecietības formām" ir tieši saistīts ar šiem aspektiem, koncentrējoties uz to, kāds varētu būt policijas, īpaši municipālās policijas ieguldījums šo parādību atpazīšanā un izpratnē, lai varētu tās novērst un apkarot. Municipālās policijas lomai ir izšķiroša nozīme, risinot rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības vai vardarbības uzliesmojumu gadījumus Eiropas pilsētās. Policijai ir vai avrētu būt² privilēģēta loma, lai novērstu, identificētu vai atklātu ksenofobiskus, rasistiskus vai citus neiecietības incidentus tās tuvuma dēļ iedzīvotājiem, sabiedriskiem vietējiem dienestiem un kopienām.

Turpmākajās lappusēs ir parādīti pētījuma rezultāti, kas veikti Proximity projekta "Paugaugprakses un salīdzinošais pētījums: pakalpojumi, struktūras, stratēģijas un metodes" darbībā, kurā izklāstīta pieredze un paraugprakse (turpmāk PP) rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības formu novēršanā un apkarošanā, iesaistot vietējos policijas darbiniekus no projekta partnervalstīm - Bulgārijā, Igaunijā, Somijā, Itālijā, Latvijā, Portugālē, Spānijā un Apvienotajā Karalistē. Šajā pārskatā apskatītie dati attiecas tikai uz labāko praksi un pētītajiem vietējiem apstākļiem, nevis uz katras valsts vispārējo kontekstu.

Pirmajā projekta darbības posmā visi partneri ir iesaistījušies paraugprakses apzināšanā un apkopošanā savās pilsētās vai reģionos; pievēršot uzmanību raksturīgām PP iezīmēm: 1) koncentrēšanos uz rasisma, ksenofobijas, cita veida neiecietības, diskriminācijas, naida noziegumu novēršanu vai apkarošanu; 2) šo uzdevumu īstenošanu vietējā mērogā; 3) vietējās policijas iesaistīšanos projektā dažādos veidos. Pēc tam identificētās un savāktās PP pazīmes tika analizētas ar intervijām un fokusa grupās, ar iesaistītajiem profesionāļiem, kā arī ekspertiem par šo tēmu.

¹ Visi mērķi un vērtības, kas veido Eiropas Savienības pamatu, ir izklāstīti Lisabonas līgumā [Lisbon Treaty](#) un ES Pamattiesību hartā [EU Charter of Fundamental Rights](#).

² Patiešām, diezgan bieži vietējai policijai nav tādu līdzekļu vai resursu, kā arī atbilstošas prakses, lai risinātu šādas situācijas. Tāpēc zināšanu, pieredzes un novatorisku iniciatīvu apmaiņa, sociālo tīklu un protokolu veidošana var būt ļoti efektīvas stratēģijas, lai novērstu un apkarotu neiecietību, kā arī naida noziegumus. Tie arī palielinās pilsoņu uzticību vietējai policijai un tādējādi palielinās ziņošanu par starpgadījumiem.

Šis pārskats ir strukturēts šādi.

Pirmajā nodaļā tiks izklāstīta sistēma, uz kuru dalībvalstīm būtu jāvirzās, lai novērstu un apkarotu diskriminācijas, rasisma u.c. parādības saistībā ar šo projektu. Tiek piedāvāti arī partneru kopīgotie atslēgvārdi, kas palīdz saprast konceptuālo sistēmu.

2. un 3. nodaļa ir veltītas PP pētījumu rezultātu aprakstam un analīzei.

Otrajā nodaļā tiek prezentēti projekta partneru savāktie PP. Par katru PP ir sniegta galvenā informācija un funkcijas, sniedzot vispārēju priekšstatu par projektu vai darbību. Pēc tam tiek uzsvērti katra projekta vai valsts kopīgie aspekti, atšķirības un raksturīgās iezīmes.

3. nodaļā aprakstīti interviju un fokusa grupu rezultāti, kas adresēti PP iesaistīto organizāciju pārstāvjiem - projektu vadītājiem, organizatoriem, pasniedzējiem, apmācību lietotājiem u.t.t., izmantojot salīdzinošu analīzi, kurā galvenā uzmanība tiek pievērsta:

- komunikācijas aspektiem, jo īpaši sociālo tīklu esamībai, kuros policija nonāk saskarē ar etniskajām kopienām, minoritāšu grupām, LGBT grupām u.t.t. ;
- instrumentiem un stratēģijām, kas izmantotas, lai novērstu un atrisinātu konfliktus, kas saistīti ar rasismu, ksenofobiju un citiem neiecietības veidiem;
- īpašām apmācībām un to īstenošanas veidiem;
- sevišķu uzmanību pievēršot dzimumu līdztiesības jautājumiem un LGBT grupām operatīvajās procedūrās.

Tika aprakstīti arī citi projekti vai pasākumi, kas vērsti uz rasisma novēršanu un apkarošanu u.t.t., kuros bija iesaistīti intervētie cilvēki un organizācijas.

Balstoties uz datu analīzi, ir ierosināti ieteikumi, kas varētu veidot pamatu darbam ar protokoliem, instrumentu komplektiem un priekšlikumiem par apmācībām, kas ir noderīgi municipālajai policijai, lai novērstu un apkarotu rasismu, ksenofobiju, neiecietību, diskrimināciju un naida noziegumus.

1. Kopējais sākumpunkts: atslēgvārdi un tiesību aktu pamats par rasismu un diskrimināciju

Projekta "Proximity - Policijas sadarbība ar sabiedrību cīņā pret rasismu, ksenofobiju un citām neiecietības formām" mērķis ir veicināt rasisma, ksenofobijas un cita veida neiecietības, tostarp naida noziegumu, novēršanu un apkarošanu vietējā līmenī, palielinot vietējo pašvaldību kapacitāti un īpaši vietējās / municipālās policija lomu, lai apzinātu un apkarotu rasismu, ksenofobiju un citas neiecietības formas.

Rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības veidu novēršana un cīņa pret tām ir obligāti jāuzsāk ar kopīgu sistēmu, gan no terminoloģijas, gan no likumdošanas viedokļa. Tādēļ ir lietderīgi šajās pirmajās lappusēs atgādināt, ka ir īss atslēgvārdu glosārijs, ko kopīgi izmanto visi projekta partneri, un atgādināt Eiropas tiesisko regulējumu.

1.1. Atslēgvārdi

Lai izprastu rasisma, ksenofobijas un neiecietības formas pret cilvēkiem, kuri pieder pie dažādām etniskajām, kultūras, reliģiskajām, seksuālās orientācijas grupām u.t.t., un ņemot vērā, ka ir grūtības pieņemt "citādākus cilvēkus", kā arī nonievāšanu un naidu pret tiem, ir īpaši noderīgi definēt dažus atslēgvārdus. Šie vārdi ir jēdzieni, ko izmanto, strādājot, lai novērstu un apkarotu rasisma, ksenofobijas u.c. epizodes un visnopietnākajos gadījumos naida noziegumus.

"Citādāka cilvēka" nepieņemšanas epizožu centrā ir divi svarīgi savstarpēji saistīti jēdzieni kā "stereotips" un "aizspriedumi". Mēs varam definēt **stereotipu** kā ideju, kas cilvēkiem ir par kādu vai kaut ko, kas pēc tam tiek izmantots, lai aprakstītu kādu konkrētu personu vai lietu. Parasti tā ir stingra, standartizēta, bieži vien stigmatizējoša reprezentativitāte un negatīva vai aizvainojoša ideja. Cieši saistīti ar stereotipu ir **aizspriedumi** (neobjektivitāte), kas ir negodīgs un nepamatots viedoklis, vājas zināšanas, ko veido stereotipi, kritiskās domāšanas trūkums par jēdzienu, situāciju vai personu. Piemēram, stereotipi un aizspriedumi varētu likt domāt, ka "Visi romi ir zagļi", "Visi musulmaņi ir teroristi" un var izraisīt arī neiecietības epizodes.

Mēs varam definēt **nieiecietību** kā nevēlēšanos pieņemt atšķirīgus viedokļus, uzskatus vai uzvedības orientāciju, kas atšķiras no savas. Nieiecietību var uzskatīt par nepakļaušanās formu vai nevēlēšanos pieņemt un saistīties ar citu rasu, ādas krāsu, reliģijas, dzimuma un seksuālās orientācijas cilvēkiem, un tas var negatīvi neietekmēt cilvēkus, kuriem nav sev pieļaujamo īpašību. Nopietnākas neiecietības sekas ir diskriminācija, uzmākšanās vai pat vardarbība pret tām personām, kurām nav šīs pieļaujamās īpašības. Rasisms, ksenofobija, homofobija, islamofobija u.t.t. pārstāv nepanesību pret dažādām iedzīvotāju grupām vai personiskajām īpašībām.

Rasisms ir "rasu hierarhijas teorija, kas apgalvo, ka augstākā rase³ jā saglabā un viņiem vajadzētu dominēt pār pārējiem. Rasisms var būt arī negodīga attieksme pret citu etnisko grupu⁴.

³ Rases jēdziens ir bioloģiski nenozīmīgs. Tāpēc nav iespējams runāt par dažādām rasēm starp indivīdiem. Tomēr laika gaitā dažādi somatiskie raksturlielumi tika izmantoti, lai nepareizi definētu rases jēdzienu, tos izmanto, lai pamatotu citas morāles, kultūras un uzvedības atšķirības, nevis bioloģiskās atšķirības.

⁴ Pjērs Andrē Taguifs atšķir dažādas rasisma doktrīnas, attieksmi un uzvedību. Viņš runā par auto- racionalizāciju (vai auto-atsauces rasismu), kad jēdziens "rase" tiek piemērots grupai, lai apliecinātu savu pārkumu. Automātiska rasu izskaušana izraisa citas grupas atstumtību, (piemēram, holokausta) segregāciju. Tā vietā viņš runā par hetero-rasizāciju (cīņas racionalizāciju vai altero-referenciālu rasismu), kad jēdziens "rase" tiek piemērots kādai grupai, lai apliecinātu savu pārkumu. Ja atšķirīgu grupu no savas puses uzskata par zemāku un atpalikušu vai arī tas apdraud

Parasti mēs runājam par rasismu pat tad, ja kāda cilvēka vai cilvēku grupas nicinājums tiek attaisnots, pamatojoties uz ādas krāsu, valodu, reliģiju, tautību, nacionālo vai etnisko izcelsmi. Visbeidzot, rasismu var definēt kā vardarbīgu naidīgumu pret kādu sociālo grupu" (UNESCO definīcija).

Ir divu veidu rasisms: "klasiskais" vai zinātniskais rasisms un "kultūras" vai "diferencējošais" rasisms⁵. "Klasiskais" rasisms apgalvoja, ka tam ir zinātnisks un bioloģisks pamats. Tas bija saistīts ar Apgaismības kustību, līdz ar mūsdienu zinātnes izveidošanos un Eiropas koloniju paplašināšanos. Tas balstījās uz nevienlīdzības un pārākuma "dabiskumu". Īpaši Otrā pasaules kara laikā "klasiskais" rasisms tika izmantots, lai atbalstītu kultūras aspektus un instrumentus, kas pamatotu vienas grupas vai tautas dominēšanu pār citiem cilvēkiem un tautām.

Pēc Otrā pasaules kara radās "kultūras" vai "diferenciācijas" rasisma jēdziens, kas ir mūsdienu rasisma forma. Tas darbojas divos līmeņos. No vienas puses tas sludina cieņu pret visām kultūrām un visiem cilvēkiem, bet, no otras puses, tas apstiprina nepieciešamību saglabāt dažādu nacionālo kultūru vienotību un unikalitāti. Tādā veidā, apgalvojot, ka jebkura kultūra ir likumīga tikai savā valstī, šī rasisma ideja liek uzskatīt par ienaidniekiem "citādus cilvēkus", ārzemniekus un nosoda hibriditāti.⁶ Šī situācija rada jēdzienu, kuru Baumans sauc par "miksofobiju"⁷, kas ir bailes sajaukties ar atšķirīgiem cilvēkiem/ citu kultūru cilvēkiem un tādējādi piesārņot, un galu galā zaudēt savu kultūru. Mūsdienu rasismā kultūras atšķirības tiek izskaidrotas kā "dabiskas" atšķirības; tādēļ neesot iespējams, ka "citas kultūras cilvēks" var integrēties sabiedrībā, bet tā vietā dominējošai sabiedrības daļai ir tendence "uzlikt" savu kultūru. Šī iemesla dēļ, pret "citādākiem", pret ārzemniekiem esot jācīnās. Tas ir "populistiskais" rasisms, kas piedāvā savu "atšķirības veidu", jo tas dod priekšnoteikumu pārākumam, pamatojoties tikai uz kultūras vai nacionālo piederību, reaģējot uz vajadzību pēc nepieciešamības apstiprināt izvairīšanos no cilvēkiem, kas tiek uztverti kā zemāki, un bailēm no sociālās devalvācijas.

Rasisms un miksofobija var izraisīt **ksenofobiju**. Tas ir naidis, bailes vai ārkārtīgi liela nepatika pret ārzemniekiem un svešiniekiem vai viņu politiku, kultūru, paražām, reliģiju u.tml.. Bailes vai nepatiku pret citiem var motivēt ne tikai etniskās, kultūras, reliģiskās atšķirības, bet arī dzimuma atšķirības vai cilvēku seksuālā orientācija. Šajos gadījumos mēs runājam par **homofobiju** un **transfobiju**, proti, bailēm, nepatiku vai aizspriedumiem pret homoseksuāliem vai transseksuāliem cilvēkiem un transpersonām (LGBT cilvēki).

Neiecietība, rasisms, ksenofobija, homofobija, transfobija u.c. var izpausties kā diskriminējoša attieksme.

Diskriminācija ir atšķirīga vai nevienlīdzīga attieksme pret cilvēkiem, ņemot vērā viņu fizisko izskatu, nacionālo izcelsmi, uzskatus, reliģiju un citas individuālas vai kolektīvas īpašības. Tā ir ne

drošību un rases tīrību. Hetero-racionalizācija noved pie valdīšanas un apspiešanas (piemēram, koloniālisma, apartheida)(Taguieff J.A., 1987, *La force du préjugé*, La Decouvert, Paris).

⁵ Par debatēm par "klasisko" un "kultūras" rasismu skatiet, piemēram: Friedrickson G.M., 2002, *Rasisms: Īsa vēsture*, Princeton University Press, Princeton; Mac un Ghail M., 1999. g., *Mūsdienu rasisms un tautības. Sociālā un kultūras transformācija*, Open University Press, Buckingham, Philadelphia; Solomos J., 1996, *Rasisms un sabiedrība*, Macmillan, Basingstoke; Taguieff J.A., 1987, *La force du préjugé*, La Decouvert, Parīze; Taguieff P.A., 1997, *Le Racisme. Un exposé pour comprendre, un essai pour réfléchir*, Flammarion, Parīze).*society*, Macmillan, Basingstoke; Taguieff J.A., 1987,

⁶ Šajā skatījumā kultūra tiek uzskatīta par kaut ko dabisku, ko var nodot pēcnācējiem, un to nevar mainīt (Taguieff P.A., 1997. gads, *Le Racisme, Un exposé pour comprendre, un essai pour réfléchir*, Flammarion, Paris).

⁷ Skatīt, piemēram, Bauman Z., *Baiļu un cerību pilsēta*, Goldsmith's College, Londona, 2003.g.

tikai doma, bet arī faktiskā uzvedība. Eiropas Savienība Rasu vienlīdzības direktīvā 2000/43/EK⁸, 2.pantā izšķir divu veidu diskrimināciju:

- **Tiešā diskriminācija**, kas "notiek tādā gadījumā, ja pret vienu personu rases vai etniskās izcelsmes dēļ izturas mazāk labvēlīgi nekā pret citu, kā tas būtu bijis līdzīgā situācijā" (ES Direktīva 2000/43/EK, (2-a))
- **Netiešā diskriminācija**, kas "notiek, ja šķietami neitrāls noteikums, kritērijs vai prakse radīs īpaši nelabvēlīgus apstākļus kādai rasei vai etniskai izcelsmei salīdzinājumā ar citām personām, ja vien šis noteikums, kritērijs vai prakse nav objektīvi pamatota ar likumīgu mērķi un līdzekļi šā mērķa sasniegšanai ir atbilstoši un vajadzīgi" (ES Direktīva 2000/43/EK, 2.panta (2.-b) punkts).

Diskrimināciju var veikt personas vai varas struktūras. Šajā gadījumā mēs runājam par **institucionālo diskrimināciju**, kas rodas, ja kāda valsts iestāde vai kāda cita institūcija nesniedz pakalpojumus personai vai personu grupai pēc rases, dzimuma u.tml. principiem, vai ja ir noteikums vai procedūras un prakse, kas paredz izturēties pret noteiktu cilvēku kategoriju mazāk labvēlīgā veidā nekā pret citām.

Vēl viens ārkārtējs neiecietības, rasisma, ksenofobijas, homofobijas, transfobijas u.t.t. izpausmes veids ir **naida noziegums**, kas ir noziedzīgs nodarījums (slepkavība, slepkavība dēļ neuzmanības, piespiedu izvarošana, pastiprināta un vienkārša uzbrukšana, iebiedēšana, dedzināšana un iznīcināšana, īpašuma bojājumi vai vandālisms), kas izdarīts ar aizspriedumu motīvu. EDSO Demokrātisko institūciju un cilvēktiesību birojs (ODIHR)⁹ naida noziegumu definē kā: "jebkuru noziedzīgu nodarījumu, ieskaitot noziedzīgus nodarījumus pret personām vai īpašumu, ja noziedzīgā nodarījuma upuris, telpas vai mērķis ir izraudzīts viņu patiesās vai iedomātās saiknes, piesaistīšanās, piederības, atbalsta vai dalības grupā, kas var būt balstīts uz tā locekļiem raksturīgu pazīmi, piemēram, reālu vai uztverto rasi, nacionālo vai etnisko izcelsmi, valodu, ādas krāsu, reliģiju, dzimumu, vecumu, garīgo vai fizisko invaliditāti, seksuālo orientāciju, vai citu līdzīgu faktoru dēļ." Ir svarīgi teikt, ka parasti naida noziegumi tiek reģistrēti daudzu iemeslu dēļ, tostarp, kā uzsvēra Starptautiskais noziegumu novēršanas centrs (2002. gads, 7. lpp.),¹⁰ "bailes no vainīgajiem, kuri izdarījuši represijas; bailes un neuzticība tiesībsardzības darbiniekiem; pārliecība, ka viktimizācija netiks pieņemta nopietni / baidoties no turpmākas viktimizācijas; bailes no sekundāras viktimizācijas no citiem [...]; nespēja klasificēt paziņotos starpgadījumus kā naida noziegumus nepietiekamu motivācijas pierādījumu dēļ, incidenta konteksta izpētes neesamība."

Lai novērstu un apkarotu šīs parādības, ir ļoti svarīgi attīstīt un pilnveidot kultūru, zināšanas un izpratni par cilvēktiesībām. **Cilvēktiesības**, kā aprakstīts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, ir vispārējas un neatņemamas tiesības, kas raksturīgas visiem cilvēkiem, neatkarīgi no mūsu tautības, dzīves vietas, dzimuma, nacionālās vai etniskās izcelsmes, ādas krāsas, reliģijas, valodas, vai kāda cita statusa, un to garantē likumi, ar starptautiskajiem līgumiem, starptautiskajām tiesībām, vispārējiem principiem.

⁸ [Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīva 2000/43 / EK, īstenojot vienlīdzīgas attieksmes principu starp cilvēkiem attiecībā uz rasi vai etnisko izcelsmi.](#)

⁹ [EDSO / ODIHR, 2005. gads, Naida apkarošana EDSO reģionā - statistikas pārskats, likumdošana un valstu iniciatīvas, . 12.lpp., <http://www.osce.org/odhr>.](#)

¹⁰ [Starptautiskais noziegumu novēršanas centrs, palīdzot pilsētām un valstīm samazināt likumpārkāpumus, vardarbību un nedrošību, 2002. gads, \[Naida noziegumu novēršana: starptautiskās stratēģijas un prakse.\]\(#\)](#)

Lai novērstu un apkarotu šīs parādības, ir ļoti svarīgi attīstīt un pilnveidot kultūru, zināšanas un izpratni par cilvēktiesībām. **Cilvēktiesības**, kā aprakstīts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, ir vispārējas un neatņemamas tiesības, kas raksturīgas visiem cilvēkiem, neatkarīgi no mūsu tautības, dzīves vietas, dzimuma, nacionālās vai etniskās izcelsmes, ādas krāsas, reliģijas, valodas, vai kāda cita statusa, un to garantē likumi, ar starptautiskajiem līgumiem, starptautiskajām tiesībām, vispārējiem principiem.

Svarīga un nozīmīga loma cilvēktiesību aizstāvēšanā un diskriminācijas, rasisma, neiecietības un naida noziegumu novēršanā un apkarošanā ir municipālajai policijai. Saskaņā ar Demokrātiskās policijas rokasgrāmatu, kā formulējis OCSE ģenerālsekretāra vecākais policijas padomnieks (2008. gads, 9. lpp.)¹¹, "Policijas darbs ir visuzskatāmākā valdības pilnvaru izpausme, un tās galvenie pienākumi ir: uzturēt sabiedrisko miermīlību, likumus un kārtību; aizsargāt un ievērot personas pamattiesības un brīvības; sniegt palīdzību un pakalpojumus sabiedrībai." Atšķirībā no policijas vispār, municipālajai policijai ir cieša saikne ar sabiedrību noteiktā teritorijā. Tātad, saglabājot iepriekš minētos uzdevumus, mēs varētu definēt **municipālo policiju**¹² kā policijas spēku, kas atrodas konkrētā rajonā / apkaimē, kas strādā ar proaktīvu pieeju noziedzības novēršanā un visu iedzīvotāju drošībai, ievērojot cilvēktiesības un apkarojot diskrimināciju un naida noziegumus, veidojot saites un cieši sadarbojoties ar kopienu, minoritāšu grupu un etnisko, sieviešu un lesbiešu, homoseksuāļu, biseksuāļu un transpersonu asociācijām un NVO.¹³

1.2. Tiesību aktu pamats

Mēs jau esam minējuši, ka cilvēktiesības un nediskriminācijas princips tiek reglamentēti ar valstu un starptautiskiem līgumiem un konvencijām, kā arī Eiropas direktīvām. Turpmāk mēs sniegsim īsu kopsavilkumu par kopējo tiesisko regulējumu cilvēktiesību jomā un gadījumus, uz kuriem attiecas diskriminācijas novēršanas likumi visās valstīs, kas iesaistītas projektā.

diskrimināciju un citus neiecietības veidus, vienlaikus veicinot plašu cilvēktiesību aizsardzības un veicināšanas kultūru, ir ņemot vērā šādas deklarācijas, konvencijas, līgumus, direktīvas un starptautiskos līgumus un Eiropas tiesību aktus:

- Vispārējā cilvēktiesību deklarācija (UDHR) ([Universal Declaration of Human Rights \(UDHR\)](#)), ko Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā Asambleja pasludināja Parīzē 1948.gada 10.decembrī ([General Assembly resolution 217 A](#));
- Eiropas Cilvēktiesību konvencija ([Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms](#)), kas bija atvērta parakstīšanai Romā 1950.g. 4.novembrī un stājās spēkā 1953.gadā; šo konvenciju ratificējuši visas valstis, kas ir projekta partneri;
- Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām ([International Covenant on Civil and Political Right](#)), pieņemts un atvērts parakstīšanai, ratifikācijai un pievienošanās 1966.gada 16.decembrī [General Assembly resolution 2200A \(XXI\)](#) un stājās spēkā 1976.gada 23.martā;

¹¹ [EDSO ģenerālsekretāra vecākais policijas padomnieks 2008. gadā, Demokrātiskās policijas rokasgrāmata.](#)

¹² Municipālā policija pēc būtības ir kopienas policija

¹³ Par vietējās vai kopienas policijas definīciju, īpašībām un uzdevumiem sk., piemēram, Friedman R. R., 1992.g. Kopienas policijas pārvalde: Salīdzinošās perspektīvas, MacMillan, Palgrave; Moore M.H, 1992, Problēmu risināšana un kopienas policija, noziegumos un tieslietās, 15: 99-158; Somerville P., 2009. g., Izpratne par kopienas policijas darbu un policijas darbu. Starptautiskais žurnāls par policijas stratēģijām un vadību, 32 (2): 261-277; Kopienas mēroga policijas dienests, 2014. g. definēts kopienas policijas dienests, ASV Tieslietu departaments.

- [Starptautiskā konvencija par jebkuras rasu diskriminācijas izsaukšanu](#), pieņemta un atvērta parakstīšanai un ratificēšanai ar Ģenerālās asamblejas 1965.gada 21.decembra [Rezolūcija 2106 \(XX\)](#), un stājās spēkā 1969.gada 4. janvārī;
- [Konvencija par sieviešu diskriminācijas izsaukšanu](#), ko pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā Asambleja 1979.gada 18.decembrī, un, kas stājās spēkā 1981.gada 3.septembrī;
- [Amsterdamas līgums](#), kas parakstīts 1997.gada 2.oktobrī un stājās spēkā 1999.gada 1.maijā;
- [Eiropas Savienības Pamattiesību harta](#), kas pasludināta Nicā 2000.gadā un pēc tam Strasbūrā 2007.gadā;
- [ES Padomes lēmums 2008/913/JHA](#) (2008. gada 28.novembris) par cīņu pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm, izmantojot krimināltiesību aktus;
- ES 2000.gada 29.jūnija [ES Direktīva 2000/43/ES](#) par rasu vienlīdzību, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rases vai etniskās piederības;
- 2000.gada 27.novembra [ES Direktīva 2000/78/ES](#) – "Par vienlīdzīgu attieksmi nodarbinātības un profesijas tiesībās, ar ko nosaka vispārēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmi pret nodarbinātību un profesiju";
- ES 2012.gada 25.oktobra [Directīva 2012/29/ES](#) "Cietušo tiesību direktīva", ar ko nosaka noziedzīgos nodarījumos cietušo tiesības, atbalstu un aizsardzības obligātos standartus".¹⁴.

Ar šo un citu galveno līgumu, konvenciju, direktīvu ratifikāciju un dažādu likumu izziņošanu valstiskā, federālā vai reģionālā līmenī projektā iesaistītās valstis veicina aizsardzību, pamatojoties uz tiem. Īpaši visas 8 projektā iesaistītās valstis spēj likumīgi aizsargāt cilvēkus, pamatojoties uz likumdošanu: dzimuma, dzimuma seksuālo orientāciju, rasi, nacionālo / etnisko izcelsmi, tautību, etnisko piederību, ticību, invaliditāti, vecumu. Personas uzskatu, politiskās piederības vai viedokļa pamatu aizsargā visas valstis, izņemot Itāliju. Itālijā nav aizsargājams ģimenes stāvoklis vai ģimenes stāvokļa un īpašuma statuss, personas finansiālais un sociālais statuss, kas eksistē citās valstīs. Cilvēku tiesības, ņemot par pamatu ādas krāsu, tiek aizsargātas Igaunijas, Itālijas, Latvijas, Portugāles un Spānijas likumos. Igaunijā, Somijā, Portugālē, Spānijā un Lielbritānijā ir diskriminācijas novēršanas tiesību akti valodas dēļ. Bulgārija, Igaunija, Latvija un Portugāle aizsargā veselību, ģenētisko risku un cilvēka genomu. Tiesības darboties biedrībās, apvienībās u.t.t. tiek aizsargātas ar Igaunijas, Somijas, Portugāles un Spānijas tiesību aktiem, savukārt tikai Bulgārijai un Portugālei ir diskriminācijas novēršanas likumi izglītības jomā.

Visi šie iepriekšminētie jautājumi ir ietverti arī konstitucionālās diskriminācijas novēršanas noteikumos un īpašos diskriminācijas novēršanas tiesību aktos, kas apkopoti 1. tabulā.

¹⁴ [Eiropas Komisija, 2014, Likumdošanas izveide pret diskrimināciju Eiropā](#), 11.-13.lpp.

1. tabula. Tiesību akti un diskriminācijas novēršanas pamatprincipi

Valsts	Konstitucionālie diskriminācijas novēršanas tiesību akti	Galvenie specifiskie diskriminācijas novēršanas tiesību akti	Novēršanas pamatprincipi
Bulgārija	Konstitūcijas 6.panta 2. punkts	- 2003.gada 13.septembra likums par aizsardzību pret diskrimināciju, kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2013. gadā - 2004.gada 2.septembra likums par integrāciju personām ar invaliditāti, kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2010. gadā	- Visi pamatojumi no ES direktīvām 2000/43/EK un 2000/78/EK un papildu pamatojumi - Invaliditāte
Igaunija	Konstitūcijas 12. pants	- 2002.gada 25.februāra Tieslietu Akts, kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2005. gadā - 2008.gada 11.decembra vienošanās par vienlīdzīgu attieksmi, kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2012. gadā	- Visi divu direktīvu pamatojumi un papildus pamatojumi - Visi divu direktīvu pamatojumi par ādas krāsu
Somija	Konstitūcijas 6. pants	- 2014.gada 30.decembra Likums par diskriminācijas novēršanu 1325/2014 - Likums par sieviešu un vīriešu līdztiesību	- Visi divu direktīvu pamatojumi un papildus pamatojumi
Itālija	Konstitūcijas 3. pants	- Likumdošanas dekrēts Nr. 215 aizvietojo Direktīvu 2000/43/EK (2003. gada 9. jūlijs), kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2011. gadā - Likumdošanas dekrēts Nr.206 aizvietojo Direktīvu 2000/78/EK (2003. gada 9. jūlijs), kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2013. gadā - Likums Nr. 67/2006, "Noteikumi par to personu ar invaliditāti tiesisko aizsardzību, kas ir diskriminācijas upuri" 2006.gada 1.martā ar jaunākajiem grozījumiem 2011. gadā	- Rasu un etniskā izcelsme - Reliģija vai ticība, vecums, invaliditāte, seksuālā orientācija - Invaliditāte
Latvija	Konstitūcijas 91. pants	- 2001.gada 20.jūnija "Darba likums", kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2012. gadā - 2012.gada 19. decembra likums "Par fizisko personu diskriminācijas aizliegumu, kas ir ekonomikas dalībnieki"	- Visi divu direktīvu pamatojumi un "visi citi apstākļi" - Visi abu direktīvu pamatojumi un dzimums
Portugāle	Konstitūcijas 13.2. un 26.1. panti	- Likums Nr. 18/2004, ar ko aizvieto 2000.gada 29.jūnija Padomes Direktīvu 2000/43 Portugāles likumdošanā un nosaka vienlīdzīgas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās izcelsmes, un tiesisko regulējumu cīņai pret	- Rase, etniskā izcelsme, ādas krāsa un tautība

		diskrimināciju rasu vai etniskās izcelsmes dēļ, 2004.gada 11. maija - 1999.gada 28. augusta likums Nr.134/99 par diskriminācijas aizliegumu, pamatojoties uz rasi, ādas krāsu, tautību vai etnisko izcelsmi - Dekrēts-likums Nr. 86/2005, ar kuru valsts tiesību aktos aizvieto Rasu vienlīdzības direktīvu, kas ir pieņemts 2005.gada 2.maijā - Likums Nr.46/2006 Par aizliegumu un sodīšanu par diskrimināciju invaliditātes dēļ un iepriekšēju veselības apdraudējumu	- Rase, ādas krāsa, tautība, etniskā izcelsme - Rase un etniskā izcelsme - Invaliditāte un iepriekš pastāvošs veselības apdraudējums
Spānija	Konstitūcijas 14. pants	- Fiskālie, administratīvie un sociālie pasākumi, 2003.gada 30.decembra likums Nr.62/2003 - 2013.gada 29.novembra "Vispārējais likums par personu ar invaliditāti tiesībām un viņu sociālo iekļaušanu".	- Visi pamatojumi, kas iekļauti divās ES direktīvās - Invaliditāte
Apvienotā Karaliste	Nav rakstītas Konstitūcijas	- Eiropas Savienības 2006.gada 16.februāra likums par vienlīdzību.	- Visi pamatojumi, kas iekļauti divās ES direktīvās, ieskaitot dzimumu vienlīdzību

Avots: Eiropas Komisija, 2014.gads, Diskriminācijas apkarošanas likumu izstrāde Eiropā, 148.-154.lpp., integrējot projekta partneru iesniegto informāciju.

2. Partnervalstu noteiktā paraugprakse (PP): līdzības un atšķirības rasisma, ksenofobijas, citu neiecietības formu un naida noziegumu novēršanā un apkarošanā

Lai apkopotu noderīgus datus un lai saprastu, kā valstis, uz kurām attiecas projekts, agrāk reaģēja uz rasisma, ksenofobijas, neiecietības, diskriminācijas, naida noziegumu novēršanu un apkarošanu, katra valsts, izņemot Latviju, ir identificējusi un savākusi datus par PP, kas veikti konkrētās teritorijās un kurās policijai, it īpaši municipālajai policijai, pašlaik ir vai ir bijusi galvenā loma vai arī tā ir bijusi iesaistīta.

Pirms apzināt un analizēt iegūtos datus par PP, ir lietderīgi atcerēties:

- ko nozīmē PP, un kāda nozīme tai piešķirta projekta ietvaros;
- kādi kritēriji tiek izmantoti projektā, lai to identificētu.

Kopumā **PP** var definēt kā metožu, tehnikas, instrumentu kopumu, iejaukšanos, kas tiek īstenota konkrētā situācijā vai kādā projektā, kas ir/ un kam vajadzētu radīt vēlamus rezultātus un ko var pielāgot, lai uzlabotu efektivitāti, iedarbību un/ vai inovāciju, ja to īsteno citā līdzīgā situācijā.

Ņemot vērā to, ka projekts paredz palielināt vietējo pašvaldību un jo īpaši vietējās/ municipiālās policijas spēju noteikt un apkarot rasismu, ksenofobiju, diskrimināciju un citas neiecietības formas, strādājot noteiktā teritorijā, tostarp izveidojot un strādājot sociālajos tīklos;

"Proximity" ietvaros mēs varam definēt PP kā: Vietējās/ municipiālās policijas jomā izstrādātās darbības, metodes vai rīki, kas, policijai sadarbojoties ar vietējām iestādēm, NVO un minoritāšu grupu apvienībām, ir parādījuši savu spēju radīt pozitīvus rezultātus, novēršot, identificējot, apkarojot un likvidējot rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības veidu faktoros, tostarp naida noziegumus vietējā līmenī.

Lai identificētu vietējos PP piemērus, kas izveidoti un ieviesti dažādos pakalpojumos un struktūrās, kas nodarbojas ar rasisma un ksenofobijas parādībām, jo īpaši vietējās vai municipālās policijas darbā (proti, informēšanas programmas, apmācības u.t.t.), speciālus pašvaldību pakalpojumus, novatorisku pieredzi apkārtnē, u.t.t., datu vākšanas posms ir īpaši svarīgs. Patiesībā, lai identificētu vietējos PP, tas ir pirmais solis, kas ļauj izpētīt PP un to raksturīpašības. Turklāt tas arī ir atļāvis mums precīzi noteikt galvenos informētājus, kuri tiek intervēti, lai apzinātu PP nianses, to stiprās puses un to vājās vietas. To analīze ļauj veidot un/ vai uzlabot darbības un stratēģijas, lai novērstu un apkarotu rasismu, ksenofobiju un naida noziegumus vietējā kontekstā Eiropas pilsētās.

Lai palīdzētu projekta partneriem identificēt noderīgus PP, ir šādi galvenie kritēriji, pēc kuriem veikt datu vākšanu:

1. PP ir vērsta pret rasisma, ksenofobijas un nevis citu neiecietības formu (citu naida noziegumu/ incidentu, piemēram, huligānisma novēršanu, lai projekts netiktu pārāk paplašināts);
2. PP jāīsteno vietējā līmenī;
3. Municipiālā policija ir jāiesaista PP, pat, arī ja PP īsteno citas vietējās iestādes, un policija nav PP galvenais dalībnieks/ veicinātājs.

Pamatojoties uz šīm norādēm, mēs esam savākuši 15 PP (3 no Apvienotās Karalistes, 4 no Spānijas, 1 no Bulgārijas, 2 no Itālijas, 2 no Somijas, 1 no Igaunijas, 2 no Portugāles), kas tiks aprakstīti un analizēti turpmākajās lappusēs.

2.1. PP apraksts: vietējo projektu kopsavilkuma tabulas un to raksturīgās īpatnības

Pirms projekta partneru identificēto PP analīzes, analizējot kopīgos aspektus un atšķirības, ir lietderīgi uzrādīt kopsavilkuma tabulu ar šādu informāciju par katru PP:

- PP projekta/ pasākumu nosaukums,
- gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots
- partnerības sastāvs,
- galvenie mērķi,
- darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību),
- PP iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/ asociācijas,
- policijas loma PP,
- galvenie rezultāti un produkti.

Bulgārijas PP

Nr.1 Bulgārija	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Cilvēktiesību aizsardzība un nepieciešamo zināšanu un prasmju turpmāka attīstīšana policijas darbiniekiem, jo īpaši tiem, kuri strādā multietniskā vidē, īpaši romu kopienās.
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	2015.g., Sofijas pilsētā
Partnerības sastāvs	Projekta vadītājs: Iekšlietu ministrijas akadēmija Academy of the Ministry of Interior , Iekšlietu ministrijas valsts darbinieku un darbinieku Bulgārijas akadēmija. Cits partneris: Eiropas Padome: Council of Europe
Galvenie mērķi	Novērst un samazināt cilvēktiesību pārkāpumu gadījumus (tostarp naida noziegumus), ko policija veic, strādājot daudznacionālā vidē, īpašu uzmanību pievēršot romu iedzīvotājiem.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- policijas darbinieku darbības izpēte par likumīgu spēka, palīgīdzekļu un šaujamieroču izmantošanu; - konference, kurā piedalās tiesībaizsardzības iestādes, nevalstiskās organizācijas (tostarp NVO, kas darbojas daudznacionālos reģionos) un projekta partneri - trīs dienu apmācība (5 moduļi par: starptautiskajām saistībām policijas darba jomā daudznacionālajās kopienās, valstu standartiem policijas darba jomā multietniskā vidē, policijas loma daudznacionālajās kopienās; aizsardzība pret diskrimināciju un tās nozīme policijā starptautiskajā līmenī, aizsardzība pret diskrimināciju valsts līmenī, naida noziegumi, naida noziegumu atklāšanas un izmeklēšanas rādītāji) diskusiju veidā. Apmācība arī iepazīstināja policijas darbiniekus ar romu vērtībām un kultūru un apmācīja tos stereotipu novēršanā pret romu kopienas.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/ asociācijas	Civildienesta ierēdņi/ valsts pārvaldes personāls: Iekšlietu ministrijas vietējie direktorāti; Iekšlietu ģenerāldirektorāts; policisti.
Policijas loma projektā	Apmācību saņēmēji/ lietotāji.
Galvenie rezultāti un produkti	- Policijas darbinieku apmācība; - Policijas darbinieku rokasgrāmata ar nosaukumu "Cilvēktiesību aizsardzība un nepieciešamo prasmju un zināšanu pilnveidošana policijas darbiniekiem, jo īpaši tiem, kas strādā daudznacionālā vidē, tostarp romu kopienās".

Igaunijas PP

Nr.1 Igaunija	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Tīmekļa kontrole, ko veic Web policijas darbinieki
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	Kopš 2016. gada, Igaunija
Partnerības sastāvs	Web policijas vienības.
Galvenie mērķi	Novērst un apkarot ksenofobiju, rasismu un naida izpausmes interneta vidē
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- interneta lietotāju ziņojumi par vietnēm, kurās ir naida izteicieni;- ātri reaģēt uz problēmām un dzēst komentārus, izmantojot savu pārskatu sistēmu Facebook vidē;- tikšanās ar ārvalstu studentiem mācību gada sākumā, runājot par rasisma un ksenofobijas draudiem un iedodot viņiem kontaktus, kur vērsties šādos gadījumos;- apmācības par tematu "Kā agrīnā stadijā atpazīt radikalizāciju un novērst to, sociālajos tīklos" (programēšana).
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/ asociācijas	Policija
Policijas loma projektā	Pasākumu vadītāja.
Galvenie rezultāti un produkti	Cilvēki ziņo tīmekļa policijas darbiniekiem par naida izpausmi tīmekļa vidē, forumos u.t.t..

Somijas PP

Nr.1 Somija	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Profilakses policijas vienība, Helsinku policijas pārvalde
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	Kopš 2012.g. – Helsinku rajons
Partnerības sastāvs	Projekta vadītājs: Helsinku Policijas Departaments Helsinki Police Department , Profilakses policijas vienība; Partneris: vairāki partneri - reliģiskās un etniskās apvienības, NVO, vietējo iestāžu dienesti, skolas u.t.t..
Galvenie mērķi	- darbs daudz kultūru vidē ir tikai viena no Profilakses policijas vienības darba sastāvdaļām;- attīstīt Profilakses policijas darbības tādā virzienā, lai neviena sabiedrības daļa neuzskata policiju par pretinieku vai ka dažas grupas nevēlas izmantot policijas pakalpojumus, un veidot un palielināt uzticību starp policiju un dažādām migrantu/ minoritāšu grupām;- apkopot un analizēt informāciju par vispārējo drošību un drošības riska faktoriem;- atbalstīt ģimenes (tostarp jauniešus ar migrantu izcelsmi) integrēties Somijas sabiedrībā un novērst noziedzīgu uzvedību (tostarp ar rasisma pazīmēm) kopā ar citām iestādēm;- novērst radikālas domu izpausmes, kas izraisa vardarbīgu ekstrēmismu.

Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- sniedz policijas pakalpojumus imigrantiem/ etniskajām kopienām un jo īpaši tiem sabiedrības locekļiem, kuri atrodas neaizsargātās situācijās. To veic, apmeklējot mošejas, tirdzniecības centrus, kafejnīcas, futbola spēles un visas vietas, kuras ir populāras noteiktām etniskām grupām; - informācijas sesiju organizēšana ar minoritāšu grupām, piem., migrantu sieviešu patversmēs, LGBT- migrantiem viņu sanāksmju vietās, diskutējot, piemēram, par naida kurināšanas gadījumiem; - lekciju organizēšana, piem., skolās, kurās vienlaicīgi var uzrunāt simtiem migrantu/ citas etniskas izcelsmes skolēnu; - ziņojumu saņemšana no sabiedrības locekļiem par noziegumiem (no notikuma vietas).
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/ asociācijas	Profilaktiskās policijas vienība (tostarp sociālais darbinieks), Helsinku pilsētas sociālie dienesti, mediācijā strādājošas NVO, NVO un grupas, kuras strādā ar seksuālajiem jautājumiem, vardarbību pret sievietēm, reliģiskās grupas, LGBT grupas, sieviešu imigrantu grupas, patvēruma meklētāju grupas.
Policijas loma projektā	Visu sanāksmju un aprakstīto darbību vadītājs. Tikšanās ar kopienām; diskusijas; veidojot uzticību.
Galvenie rezultāti un produkti	Tikšanās ar kopienām; diskusijas; veidojot uzticību.

Somijas PP

Nr.2 Somija	
Projekta /pasākumu nosaukums	“Pret rasismu!”
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	No 2013.gada līdz 2017.gadam
Partnerības sastāvs	Projekta vadītājs Somijas Sarkanais krusts: Finnish Red Cross. Partneri: 16 oficiālie NVO partneri, kas galvenokārt strādā ar dažādām minoritāšu kopienām (piemēram, migrantiem, patvēruma meklētājiem, romu tautības pārstāvjiem) un/ vai veicina ar vienlīdzību saistītu darbu. Sadarbība ar: 250 NVO, visiem Somijas Sarkanā Krusta rajona birojiem, Zviedrijas Sarkanā krusta, Iekšlietu ministriju, Tieslietu ministriju, Izglītības un kultūras ministriju, Ekonomikas un nodarbinātības ministriju, Valsts policijas pārvaldi, Somijas Evaņģēliski luterisko baznīcu un citām reliģiskām kopienām, Ekonomiskās attīstības, transporta un vides centru, universitātēm, pašvaldībām. Ministry of Interior, Ministry of Justice, Ministry of Education and Culture, Ministry of Economic Affairs and Employment, National Police Board; The Evangelical Lutheran Church of Finland, Centres for Economic Development, Transport and the Environment.
Galvenie mērķi	Sadarboties ar dažādām ieinteresētām pusēm, tostarp pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem un valsts iestādēm, lai dažādotu sabiedriskās debates pret rasismu un novērstu naida izteicienus Somijas sabiedrībā.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- vairāku tīklu sanāksmju organizēšana ar NVO un valsts iestādēm, kā arī vairākas lekcijas, semināri, skolu apmeklējumi, semināri dažādās Somijas daļās, kā arī paziņojumi un ekspertu atzinumi; - sabiedriskās kampaņas organizēšana “Nedēļa pret rasismu”(katru gadu, no 2013.līdz 2017.gadam), sabiedriskajā kampaņā piedalās simtiem NVO, valsts institūciju, tostarp dažādu rajonu policijas darbinieki un citas ieinteresētās personas; - Ātrās reaģēšanas grupa, kas reaģēja uz rasistisku saturu plašsaziņas līdzekļos

	(2013. gads); - Pētījums par atbalsta nepieciešamību nevalstiskajām organizācijām, kas veic pret rasistisku darbu (2013. gads); - Aptauja par vienaudžu atbalsta iespējām cilvēkiem, kuri saskārušies ar rasismu (2014. gads); - 11 apmācības moduļi "Kā es varu atbalstīt naida nozieguma upuri?", apmācība vietējā līmeņa valsts iestāžu darbiniekiem un brīvprātīgajiem (2017.), kuros policija un prokurori informēja dalībniekus par viņu rīcību naida nozieguma gadījumos; - sagatavoti vairāki mācību materiāli un metodes
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/asociācijas	Policija; prokurori; oficiālie NVO partneri, kas galvenokārt strādā ar dažādām minoritāšu kopienām (piemēram, migrantiem, patvēruma meklētājiem, romu tautības pārstāvjiem).
Policijas loma projektā	Apmācību moduļu treneri.
Galvenie rezultāti un produkti.	- Prakses seminārs ar scenāriju veidojošām metodēm par to, kā iejaukties rasisma incidentos; - Rasisma viktorīna skolām (un citi skolām izstrādāti materiāli); - Rasisms 24 - galda spēle, kuru var izmantot kā diskusiju pret rasismu grupās, kas izstrādāta sadarbībā ar filmas "Vārīšanās punkts" propagandas kampaņu, kuras pamatā ir diskusiju polarizācija sabiedrībā un naida runu skaita pieaugums Somijā pēc 2015. gada; - Vadlīnijas par daudz kultūru brīvprātīgo pieņemšanu darbā NVO (2014. gads); - vairāk prasmju un drosmes NVO un citiem pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem reaģēt uz rasismu sabiedrībā un kritiski izvērtēt savu darbu; - pret rasismu vērstas pilsoniskās sabiedrības dalībnieku tīkla izveidošana.

Itālijas PP

Nr.1 Itālija	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Kopā. Cīņa pret naida noziegumiem Together. Fighting against hate crimes
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	No 2014.gada līdz 2016.gadam, Milāna
Partnerības sastāvs	CGIL - Camera del Lavoro Metropolitana di Milano (Arodbiedrība), Lunaria , Vietējais Policijas Departaments Milan City Council , Romas universitāte 3 (nepiedalās apmācībā)
Galvenie mērķi	- apmācīt amatpersonas imigrantu un LGBT tiesību jautājumos un tiesību pārkāpumu gadījumos; - veicināt izpratni par tēmu; - uzlabot datu vākšanu par naida noziegumiem, izveidojot un ieviešot standarta metodoloģijas un instrumentus datu vākšanai; - veicināt paraugprakses ieviešanu lietu izskatīšanā.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c.	- mācību rokasgrāmatas sagatavošana projektam "Pilsoniskās sabiedrības un tiesībaizsardzības aģentūru pilnvarošana padarīt naida noziegumu pamanāmu"; - apmācība policijai (vairāk nekā 80 darbiniekiem un virsniekiem): divas apmācības sesijas (frontālās nodarbības un seminārs) par diskrimināciju rases/etniskās izcelsmes un LGBT diskrimināciju, imigrantu un LGBT tiesībām naida noziegumu jomā.

(ieskaitot apmācību)	
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība / asociācijas	Cilvēktiesību un diskriminācijas eksperti, CGIL un Lunaria locekļi, pētnieki, policija.
Policijas loma projektā	Apmācību saņēmēji/ lietotāji.
Galvenie rezultāti un produkti	- sagatave mācību rokasgrāmatai četrās valodās "Pilsoniskās sabiedrības un tiesībsardzības aģentūru pilnvarošana padarīt naida noziegumu redzamu" Training Manual "Empowering civil society and Law Enforcement Agencies to make hate crime visible" - policijas darbinieku un virsnieku informētības veicināšana par diskriminācijas tēmu un minoritāšu grupu tiesībām; - nacionālā ziņojuma publicēšana par naida noziegumu novēršanu Itālijā national report on hate crimes monitoring in Italy.

Itālijas PP

Nr.2 Itālija	
Projekta/ pasākumu nosaukums	RomaMatrix. Savstarpēja rīcība, kuras mērķis ir vērsties pret rasismu, neiecietību un ksenofobiju RomaMatrix. Mutual action targeting Racism, Intolerance and Xenophobia
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	No 2013.gada līdz 2015.gadam, Boloņa
Partnerības sastāvs	Boloņas pašvaldība, Emīlijas-Romanjas reģions - Reģionālais centrs diskriminācijas novēršanai, (eksperti jautājumos par tēmām un apmācību). Bologna Municipality, Emilia Romagna Region – Regional Center against Discriminations, Eos Extrafondente Open Source
Galvenie mērķi	- apkarot rasismu, neiecietību un ksenofobiju pret romiem un palielināt romu tautības integrāciju; - uzlabot policijas un reģionālā tīkla operatoru prasmes pret diskrimināciju romu tautības diskriminācijas jautājumā, palielinot viņu spējas noteikt diskriminācijas un sociālās atstumtības situācijas un viņu kompetences, lai tos novērstu arī kopā ar sniegtajiem pakalpojumiem; - veicināt vietējās policijas lomu kā pozitīvu saikni starp romu kopienām un vietējām institūcijām
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- vietējās tikšanās ar pakalpojumu sniedzēju pārstāvjiem un sabiedrības pārstāvjiem, lai risinātu problēmsituācijas vietējā līmenī; - reģionāla diskusiju apkopojuma tabulas izveidošana romu tautības diskriminācijas jautājumos; - 3 mācību kursi policijas darbiniekiem reģionālajā sociālajā tīklā pret romu tautības diskrimināciju, aizsardzības un profilakses instrumentiem; - 2 apmācību tikšanās policijai un romu kopienu locekļiem; - informācijas un mācību materiālu sagatavošana.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība / asociācijas	Apmācības un rasisma/ diskriminācijas jautājumu eksperti, policijas darbinieki, romu kopienas un organizāciju locekļi, reģionālie darbinieki.
Policijas loma projektā	Apmācību saņēmēji/ lietotāji.

Galvenie rezultāti un produkti	- policijas darbinieku izpratnes veidošana diskriminācijas un romu tiesību jomā; - rokasgrāmata vietējiem policijas darbiniekiem romu un sinti jautājumos (tikai itāļu valodā). Handbook for local Police operators on Roma and Sinti people issues; - rokasgrāmata "Diskriminācija pret romiem un sinti" (tikai itāļu valodā). Discrimination towards Roma and Sinti; - rokasgrāmata "Romu un sinti kopienu un sabiedrības konfliktu sociālā mediācija" (tikai itāļu valodā). Social mediation of conflicts between Roma and Sinti communities and the society.

Portugāles PP

Nr.1 Portugāle	
Projekta/ pasākumu nosaukums	"Visi kopā"
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	Kopš 2016.gada 1.jūlija - tas ir nacionāls projekts, taču tas ir īstenots vietējā līmenī
Partnerības sastāvs	Projekta vadītājs: Sabiedriskās drošības policija (PSP). Public Security Police (PSP) ; Partneri: Migrācijas komisija (ACM) High Commission for Migration (ACM) – Migrācijas novērošanas centrs Observatory of Migration .
Galvenie mērķi	- parakstīt protokolu starp Sabiedriskās drošības policiju un Migrācijas komisiju jautājumos, kura mērķis ir "sekmēt konfliktu novēršanu daudz kultūru kopienās, kurās var rasties neaizsargātība, kā arī visu pilsoņu drošībai, neatkarīgi no viņu tautības vai kultūras piederības"; - nodrošināt darbinieku apmācību pirmajos divos intervences līmeņos par migrācijas jautājumiem Portugālē, par kultūras grupām, kas dzīvo valsts teritorijā, par daudzveidību un starpkultūru dialoga tēmu; - nodrošināt speciālistu apmācību tiesiskajā regulējumā, kas pārvalda policijas rīcību, kā arī formulēt saziņas stratēģijas ar Sabiedriskās Drošības policiju.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- 2016.gadā 36 Migrācijas komisijas speciālistiem ir veikti divi apmācību pasākumi; - 2017.gadā notika divi apmācības pasākumi 42 Migrācijas komisijas speciālistiem; - Lisabonā un Porto 2016. gadā tika veikti divi apmācību pasākumi "Programmas Izvēle" 117 darbiniekiem - projektu vadītājiem, starpniekiem un veicinātājiem un tika attīstīti projekti šajā programmā; - no 2017.gada jūnija līdz decembrim plānots veikt 40 apmācības, aptverot aptuveni 800 policijas darbinieku.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/ asociācijas	Visi policijas darbinieki, kas strādā vietējā policijā; Migrācijas komisijas profesionāļi; daudz kultūru kopienas; "Programmas izvēle" vadītāji, starpnieki un veicinātāji.
Policijas loma projektā	Apmācību dalībnieki un pasniedzēji.
Galvenie rezultāti un produkti.	- Apmācība apmēram 1000 darbiniekiem, kas ir vietējā policijā, un iesaistīti integrācijas un kultūras daudzveidības pārvaldības jomā; - Migrācijas komisijas darbinieku un tehnisko darbinieku apmācība par tēmu - kā sadarbojoties ar Sabiedriskās drošības policiju rīkoties, apkarojot noziegumus.

Portugāles PP

Nr.2 Portugāle	
Projekta/ pasākumu nosaukums	(Starptautiskās tolerances dienas svinēšana)
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	2013.gads – Lisabona
Partnerības sastāvs	Sabiedriskās Drošības policija Public Security Police – Lisabonas metropoles 5.divīzija; vietējās policija; Rumānijas skola, Rumānijas pareizticīgo baznīca, Imigrācijas komisija High Commission for Immigration (ACM), Rumānijas vēstniecība.
Galvenie mērķi	- cīnīties pret neiecietību pret rumāņu kopienu; - veicināt sapratni starp dažādu kultūru cilvēkiem, veselīgu līdzaspastāvēšanu un drošības sajūtu.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	Sabiedriskās Drošības policijas apmeklējums un operatīvās iekārtas demonstrēšana.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/ asociācijas	Sabiedriskās Drošības policijas darbinieki un “Drošas skolas” programmas pārstāvji; pārstāvji no Migrācijas komisijas, CNAI Lisabonas direktors; Rumānijas pareizticīgo kopienas reliģiskais vadītājs Portugālē; Rumānijas skolas skolēni, Rumānijas vēstniecības pārstāvis.
Policijas loma projektā	Izskaidrot un palielināt skolēnu izpratni par policijas lomu un uzdevumiem.
Galvenie rezultāti un produkti.	Uzticības un drošības sajūtas izveidošana.

Spānijas PP

Nr.1 Spānija	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Daudzveidības pārvaldības nodaļa, Madrides pašvaldības policija
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	Kopš 2016.gada – Madride
Partnerības sastāvs	Municipal Police of Madrid , Madrides pašvaldības policijas Daudzveidības pārvaldības nodaļa, Madrid City Council Madrides Dome, Prokuratūra, kas specializējusies datoru noziegumos un naida noziegumos.
Galvenie mērķi	- identificēt naida noziegumus un padarīt tos redzamus; - atvieglināt ziņošanu par šiem faktiem specializētajiem policijas darbiniekiem, lai identificētu un apzinātos rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības veidu iespējamās pastiprinošās pazīmes, lai tos varētu izmeklēt kā tādus noziegumus, nevis slēptu aiz cita noziedzības veida; - veikt incidenta izmeklēšanu; sazinoties ar cietušo, lai veiktu turpmāko darbu, pārbaudot, vai viņš atkal cietis no līdzīgiem negadījumiem, un vienlaikus novērtējot amatpersonu paveiktā darba atbilstības līmeni; uzturēt kontaktus, veidojot sadarbības tīklus ar asociācijām, kas strādā ar cilvēkiem, kuru pamattiesības var tikt apdraudētas; - attīstīt un izstrādāt sadarbības līgumus ar asociācijām, struktūrvienībām, NVO, kas strādā, lai aizstāvētu cilvēktiesības, lai novērstu rasismu, ksenofobiju, LGTB fobiju un citus neiecietības un/ vai radikalizācijas veidus.

Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- iepazīšanās ar asociācijām un tikšanās ar tām; - reģistrēt un izmeklēt naida noziegumus un citus neiecietības veidus, jo īpaši tiešsaistes naida kurināšanu, mazāk nopietnus fiziskus draudus un draudus sadarbībā ar citiem sociāliem un institucionāliem dalībniekiem, lai efektīvi uzsāktu šo noziegumu un citu diskriminējošu pārkāpumu novēršanu; - statistikas pārskats par notikumiem, kas notiek Madridē, pat ja persona nav ziņojusi par notikumu; - atbalsts cietušajam ne tikai izmeklēšanas procesā, bet arī turpmāk, lai uzzinātu, vai tas ir ticis novērsts vai tas atkārtojies; - vienošanās ar Madrides ārkārtas tīrīšanas pakalpojumu sniedzēju, lai izskaustu grafiti un citu uzrakstu parādīšanos, kas rosina naidu, rasismu, neiecietība u.c.; lai tiek veikts fotogrāfisks ziņojums, lai identificētu likumpārkāpēju vai vardarbīgu grupu; - sadarbības līguma veidošana ar Advokātu asociāciju un Madrides sociālās palīdzības dienestu, lai ar Daudzveidības vienības palīdzību paziņotu par tiesas procesiem bezpajumtniekiem, kas ir naidīgu noziegumu upuri, nodrošinot mobilo vienību kā vietu, kurā viņiem ir iespējamās intervijas ar advokātu, neatstājot savu mantu vai mājdzīvniekus; - dokumentu un informācijas procedūru pielāgošana un tulkošana Braila rakstā un vieglajā rakstā noziegumos cietušajiem; - zīmju valodas tulkošanas dienesta un daudzu valodu tulkojumu pieejamība upuriem; - apmācība selektīvos un veicināšanas procesos (10 stundu apmācība par naida noziegumiem un daudzveidības pārvaldību); - specializācijas kurss daudzveidības pārvaldībā un naida noziegumos (30 mācību stundas); - atjaunināts sociālo tīklu zināšanu līmenis (3 stundas); - dienas apmācības naida noziegumos (5 stundas, katram semestrim viena).
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/ asociācijas	Madrides pilsētas veselības, drošības un ārkārtas situāciju pārvalde, Madrides pilsētas policija, Daudzveidības pārvaldības vienība, kuras sastāvā ir 33 cilvēki, no kuriem 40% ir sievietes, salīdzinot ar 12, 32% sieviešu pārejā Madrides Pašvaldības policijā.
Policijas loma projektā	Galvenais vadītājs, visu aktivitāšu vadītājs.
Galvenie rezultāti un produkti	- apmācību un specializācijas uzlabošana apkarojot naida noziegumus, - tīklu izveide ar organizācijām un NVO, cīņa pret rasismu, ksenofobiju, LGTB fobiju un citiem neiecietības veidiem, darba vietas nodrošināšana un tieša mijiedarbība ar Daudzveidības pārvaldības vienību; - izpratnes veidošana par rasisma un naida noziegumu tēmām, veidojot un iesaistoties profilakses un izpratnes veicināšanas kampaņās naida noziegumos un diskriminējošos aktos ar asociatīvo tīklu, kā arī aktīvi iesaistot pilsonisko sabiedrību; - naida noziegumu un diskriminējošu darbību reģistra izveide, kas notiek Madrides pilsētā, tostarp arī par tām, par kurām cietušais nav ziņojis, un analīze, lai radītu radikalizācijas, rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības novēršanas risku kartes.

Spānijas PP

No.2 Spānija	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Las Palmas de Gran Kanārijas vietējās policijas aizsardzības vienība (tiek veidota)
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	No 2016.gada, Las Palmas de Gran Kanārija
Partnerības sastāvs	Vietējās policijas aizsardzības vienība, Gran Kanārijas pilsētas domes drošības vadība City Council of Gran Canaria, Pašvaldības sociālais dienests.
Galvenie mērķi	- pievērst uzmanību cilvēkiem, kuriem draud atstumtība vai kuriem nepieciešama aizsardzība; - atbalsta sniegšana naida noziegumos cietušajiem.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- izpratnes veidošana izglītības centros; - apmācību pasākumi (trīs mācību moduļi - 120 stundas 20 darbiniekiem), kuros sniegtas pamatzināšanas par naida noziegumiem un diskrimināciju policijas darbības uzlabošanai saistībā ar incidentu noteikšanu, minēto noziegumu novēršanu un apkarošanu, kā arī uzmanības parādīšanu iespējamiem cietušajiem; Teorētiskā pieeja institucionālajiem un juridiskajiem jēdzieniem; - izstrādāt protokolus par atsevišķām policijas darbībām, veicot izmeklēšanu cietušajiem un pierakstot liecinieku liecības.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/ asociācijas	Policija.
Policijas loma projektā	Galvenais dalībnieks, visu aktivitāšu vadītājs.
Galvenie rezultāti un produkti.	Netiek parādīti.

Spānijas PP

Nr. 3 Spānija	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Policijas Daudzveidības pārvaldības programma, Fuenlabradas vietējā policija
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	Kopš 2008.gada – Fuenlabrada (Madrīdes rajons)
Partnerības sastāvs	Fuenlabradas vietējā policija Fuenlabrada Local Police , Fuenlabradas pilsētas Dome, City Council of Fuenlabrada , Sabiedriskās Drošības Departaments Department of Public Safety un Pilsētas pašvaldība Municipal Mayoralty (Alcaldía)
Galvenie mērķi	- sensibilizēt vietējo kopienu, lai novērstu diskrimināciju un naida runu, attīstītu sociālās izpratnes pasākumus pret šo uzvedību un veicinātu sociālo neiecietību pret šāda veida uzvedību; - veicināt ziņošanu par naida noziegumiem, garantēt cietušo atbalstu (arī psiholoģisku) un sadarbībā ar citiem sociāliem un institucionāliem dalībniekiem veicināt šo noziegumu un citu diskriminējošu pārkāpumu efektīvu apsūdzību; - veicināt plašu koalīcijas politiku sadarbībā ar vietējām iestādēm, kas nodarbojas ar cilvēktiesību aizstāvjiem, un naida upuru aizsardzību, kā arī stiprināt dažādo jomu un pašvaldību pakalpojumu koordinēšanu un sadarbību ar ārpuskopienas dienestiem, kas ir kompetenti šajos jautājumos; - likvidēt naida runas uzrakstus uz Fuenlabradas ēku sienām un kontrolēt to, kas

	notiek internetā; - apmācības pašvaldību pakalpojumu speciālistiem cīņā pret diskrimināciju un naida noziegumiem un cietušo aprūpē; - uzturēt specializētas policijas vienības, lai apkalpotu daudzveidīgu sabiedrību, un uzlabotu policijas darbu, apkarojot naida noziegumus un citus diskriminējošas uzvedības gadījumus, kā arī koordinācija ar Pašvaldības palīdzības dienestu cietušajiem Municipal Victim Assistance Service; - garantēt specializēta starpdisciplinārā dienesta izmantošanu naida noziegumos un no diskriminējošas uzvedības cietušajiem viņu tiesiskajai un psihosociālajai aprūpei; - uzturēt un stiprināt pašvaldības kultūras daudzveidības programmu un uzturēt un stiprināt pilsoniskās līdzdalības organizācijas, kas veicina pašvaldību pakalpojumu saikni ar daudzveidīgu sabiedrību, piemēram, Mesa de la Convivencia (Līdzāspastāvēšanas tabula) un daudznacionālas kopienas Pilsoņu drošības komisiju.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- izstrādāt rīcības plānu pret naida noziegumiem, kas ietver visus noziegumus, kas ir rasistiski un ksenofobiski incidenti.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/asociācijas	Sabiedriskās drošības departaments, Vietējās policijas dienesta priekšnieks, Policijas daudzveidības pārvaldības nodaļa (GESDIPOL, 1 virsnieks un 5 darbinieki)
Policijas loma projektā	Galvenais dalībnieks, visu aktivitāšu vadītājs
Galvenie rezultāti un produkti	- rīcības plāns pret naida noziegumiem, kurā iekļauti visi rasisma un ksenofobijas incidentu noziegumi; - rīcības protokolu izstrāde rasistisku incidentu noteikšanā; - izpratnes veidošana mazākumtautību grupās un sadarbība ar kopienām (piemēram, Fuenlabradas islāma kopiena bija tā, kura organizēja demonstrācijas pret uzbrukumiem Barselonā); - būt pirmajiem un būt par piemēru rasisma un ksenofobijas apkarošanai citās Spānijas vietējās policijās.

Spānijas PP

Nr.4 Spānija	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Pētījuma projekts "Kultūra, civilizācija, daudzveidība, pilsoņu drošība un tiesības"
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	No 2011.g. /2012.g., Valensija un Kastilja- Lamanša
Partnerības sastāvs	Projekta vadītāji: Ģeogrāfijas un vēstures fakultāte un Juridiskā fakultāte (IDHUV) Valensijas universitāte University of Valencia; Alikantes universitātes Kultūras prorektore University of Alicante, Cilvēktiesību alianses grupa. Spānijas pašvaldību un provinču federācija (FEMP); Spanish Federation of Municipalities and Provinces (FEMP); Partneri: Sociālās grupas; Līdzorganizatori: Valensijas Universitātes Cilvēktiesību institūts, Valensijas

	Universitātes Vietējās attīstības institūts, Valensijas Universitātes Kriminoloģijas institūts, Valensijas Universitātes Starptautisko tiesību departaments, Universitātes ģeogrāfijas nodaļa, Valensijas Universitātes Vēstures fakultātes kultūras dekāns, Alikantes Universitātes Kultūras fakultātes dekāns, Kastīlijas-Lamanšas Universitātes Juridiskā fakultāte.
Galvenie mērķi	- izpētīt jautājumus, kas saistīti ar naida noziegumu un diskriminācijas novēršanas tiesību aktu vēsturi un policijas iestāžu attīstību; - apmācīt Drošības spēkus (ieskaitot bruņotos spēkus) un Valensijas Universitātes studentus, lai veicinātu izpratni par naida noziegumiem; - attīstīt un pilnveidot darba metodes, lai cīnītos pret naida noziegumiem, jo īpaši sabiedriskās drošības spēku un militāro struktūru jomā, kā arī privātajās drošības struktūrās.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- pētījumi multikulturālisma un starpkultūru jomā; - dažāda ilguma (parasti 8-10 stundas) mācību pasākumi, kuru mērķauditorija ir vietējās policijas darbinieki Valensijas kopienas pašvaldībās.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/asociācijas	Policija, vietējās pašvaldības, juridiskie, sociālie un administratīvie darbinieki, minoritāšu sociālo organizāciju pārstāvji.
Policijas loma projektā	Apmācības dalībnieki un vadīšana.
Galvenie rezultāti un produkti	Aptuveni 300 cilvēku apmācība (galvenokārt vietējā policija) Valensijas un Kastīlijas-Lamančas (Albacete) kopienā.

Anglijas PP

Nr.1 Lielbritānija – Apvienotā Karaliste	
Projekta/pasākumu nosaukums	Bredfordas naida noziegumu stratēģija
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	No 2017.gada līdz 2020.gadam - Bredforda, Rietumjorkšīra, AK
Partnerības sastāvs	Projekta vadītājs: Bredfordas naida noziegumu alianse; Bradford Hate Crime Alliance ; Partneri: Bradford Council Bredfordas Dome un Rietumjorkšīras policija .
Galvenie mērķi	- samazināt naida noziegumus, īstenojot virkni pasākumu, kas uzskaitīti saskaņotā gada rīcības plānā; - izveidot saskaņotu stratēģiju un rīcības plānu visiem partneriem, kas strādā partnerībā.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	Bredfordas naida noziedzības stratēģijas projekts, ko parakstījušas visas lielās Bredfordas pilsētas iestādes, un kas aptver visus ar naida noziegumiem saistītos veidus - rasu, ticības, invaliditātes, seksuālās orientācijas un transpersonu.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/	Policija, divdesmit vai vairāk organizāciju alianse un dažādas rajona NVO, kas aņņemas izskaust naidu.

asociācijas	
Polijas loma projektā	Partneris Bredfordas nauda noziedzības stratēģijas līgumā.
Galvenie rezultāti un produkti	- zems spriedzes līmenis sabiedrībā (pat pēc tādiem nozīmīgiem notikumiem kā terora uzbrukums Londonā un Mančestrā); - vairāki partneri strādā kopā, izmantojot vienu rakstisku un saskaņotu plānu.

Anglijas PP

Nr.2 Lielbritānija – Apvienotā Karaliste	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Trešās puses ziņošana par nauda noziegumiem
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	Kopš 2016.gada - Bredforda, Rietumjorkšīra, Apvienotā Karaliste
Partnerības sastāvs	Projekta vadītājs: Bredfordas alianse pret nauda noziegumiem Bradford Hate Crime Alliance (BHCA); Partneri: Bredfordas Dome Bradford Council and Rietumjorkšīras policija West Yorkshire Police .
Galvenie mērķi	- sniegt upuriem iespēju, lai viņi ziņotu par nauda noziegumiem savā kopienā, ja viņi nevēlas apmeklēt policijas iecirkni; - dot norādes, atbalstīt cietušo un sniegt vietējo personu pakalpojumus, ko policijas iecirknis var nespēt aizņemtības dēļ.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju u.c. (ieskaitot apmācību)	- sabiedriska pakalpojums, lai ziņotu par nauda noziegumiem, izmantojot BHCA tīmekļa vietnes sniegtos pārskatus tiešsaistē (pēc ziņojuma pieņemšanas tas nosūta divus e-pasta ziņojumus, vienu - BHCA un otru - Rietumjorkšīras policijas nauda noziegumu koordinatoriem; - lietas izskatīšana un reģistrēšana izmeklēšanai ar izraudzītiem nauda noziegumu koordinatoriem 24 stundu laikā; - apmeklēt cietušo, lai piedāvātu atbalstu, kamēr policija sāk izmeklēšanu; - atbilstošas informācijas vākšana un ziņošana policijai, gadījumā, ja trūkst visa informācija; - speciālistu atbalsta sniegšana cietušajam, ja tas ir nepieciešams, lai tiktu galā ar traumām; - ikgadēja apmācība (PowerPoint prezentācija, YouTube klipi un interaktīvas sesijas) trešo pušu ziņojumu centra personālam par uzbrukumu apkarošanu, par nauda noziegumiem, iepazīstināšana ar jaunākajiem tiesību aktiem un paraugpraksēm.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība / asociācijas	Policija, vietējo pašvaldību darbinieki un BHCA darbinieki.
Polijas loma projektā	Partneris un dažreiz apmācītāji.
Galvenie rezultāti un produkti	Trešo pušu ziņošanas centri ir ļāvuši sabiedrībai ziņot par nauda noziegumiem pusei, kas nav policijas iecirknis. Viņi ir spējuši sniegt atbalstu nauda noziegumos cietušajiem un ziņot par vairāk nekā 300 nauda noziegumiem no 2016.gada aprīļa līdz 2017.gada martam.

Anglijas PP

Nr.3 Lielbritānija-Apvienotā Karaliste	
Projekta/ pasākumu nosaukums	Stratēģiskās vadības grupa
Gadi un pilsēta/ vieta, kur tas tika īstenots	Kopš 2010. gada - Bredforda, Rietumjorkšīra, Apvienotā Karaliste
Partnerības sastāvs	Projekta vadītājs: Bredfordas alianse pret naida noziegumiem (BHCA); Bradford Hate Crime Alliance (BHCA); Partneri: Bredfordas Dome Bradford Council un Rietumjorkšīras policija West Yorkshire Police .
Galvenie mērķi	- strādāt partnerībā, nodrošināt vadību, turpināt pārskatīt stratēģiju un rīcības plāna izpildi gada laikā; - sniegt norādījumus konkrētos jautājumos un konsultēt dažādas vecāko amatpersonu grupas policijā un vietējā padomē; - apkopot pētījumus un datus no dažādiem avotiem, lai noteiktu naidu incidentu statusu visā rajonā.
Darbības, kas tiek veicinātas vai attīstītas, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju uc (ieskaitot apmācību)	Veidot stratēģiju un saskaņot rīcības plānu.
Projektā iesaistītie profesionāļi un sabiedrība/ asociācijas	Dalībnieki no organizācijām, kas darbojas naida apkarošanas jomā, policija, BHCA dalībnieki.
Policijas loma projektā	Vadības grupas dalībnieki.
Galvenie rezultāti un produkti.	Saskaņotas stratēģijas, rīcības plāna izstrāde, plāna pārskatīšana un reaģēšana uz notikumiem, kas apdraud sabiedrību.

2.2. Paraugprakses analīze: līdzības un atšķirības

Sākot ar iepriekš minētajās tabulās sniegto informāciju, ir iespējams analizēt PP līdzības, atšķirības un īpatnības.

Kaut arī visi PP, kā jau minējām, tiek ieviestas vietējā līmenī, dažas no tām ir daļa no lielākiem projektiem, ar kuru palīdzību tās tika finansētas. Jo īpaši Bulgārijas PP tiek finansēta no Eiropas fondiem, bet divi itāļu PP ir Itālijas partneru projektos, kas iekļauti Eiropas projektos, un kuros iesaistītas arī citas Eiropas valstis. PP Nr.2 Somijā un PP Nr.1 Portugālē ir daļa no nacionālajiem projektiem, kuru attīstību un ietekmi var izprast, ņemot vērā vietējo pilsētu kontekstu. Visi pārējie iepriekšminētie PP ir izstrādāti un īstenoti vietējā līmenī.

2. tabula. Kopsavilkums par konteksta/ fondu veidiem

Eiropas	PP Nr.1 Bulgārija; PP Nr.1 un Nr.2 Itālija
Nacionālais	PP Nr.1 Igaunija; PP Nr.2 Somija; PP Nr.1 Portugāle
Vietējais	PP Nr.1 Somija; PP Nr.2 Portugāle; PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Spānija; PP Nr.4 Spānija; PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Lielbritānija

Visām PP valstīm, izņemot PP Nr.1 Igaunijā, ir vairāk vai mazāk plaša partnerība. Vairāk nekā trešdaļa PP ir iesaistījušas valsts iestādes (ministrija, pilsētas dome, reģions, sabiedriskie sociālie pakalpojumi), savukārt pusei no tām kā partneri ir asociācijas un NVO, kas nodarbojas ar cīņu pret rasismu un diskrimināciju pret dažādām mazāk aizsargātām grupām, minoritātēm, un reliģiskās vai etniskās kopienas (Nr.2 Somijā, Nr.2, Portugālē). Tikai PP Nr.1 Itālijā partnerībā ir iesaistīta arodbiedrība.

3. tabula. Partneru tipu kopsavilkums PP

Policija	PP Nr.1 Igaunija; PP Nr.1 Somija; PP Nr.1 un Nr.2 Portugāle; PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Spānija; PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Lielbritānija
Nacionālās vai reģionālās iestādes	PP Nr.1 Bulgārija; PP Nr.2 Somija; PP Nr.2 Itālija; PP Nr.1 Portugāle
Pašvaldības/ pilsētas domes/ sociālie dienesti	PP Nr.1 un Nr.2 Somija; PP Nr.1 un Nr.2 Itālija; PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Spānija; PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Lielbritānija
NVO/ asociācijas	PP Nr.1 un Nr.2 Somija; PP Nr.1 un Nr.2 Itālija; PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Lielbritānija
Reliģiskās apvienības/ Baznīcas	PP Nr.1 un Nr.2 Somija; PP Nr.2 Portugāle
Universitātes	PP Nr.1 Bulgārija; PP Nr.1 Itālija
Arodbiedrības	PP Nr.1 Itālija

Attiecībā uz mērķiem, lai gan visiem projektiem acīmredzami galvenais mērķis ir novērst un/ vai apkarot un mazināt rasisma, ksenofobijas, neiecietības un naida noziegumu epizodes, ir dažas atšķirības ar mērķa subjektiem un šo uzvedību upuriem. Konkrētāk, PP Nr.1 Bulgārijā un Itālijas Nr.2 koncentrējās uz cīņu pret romu diskrimināciju. PP Nr.1 Portugālē un Nr.1 Itālijā galveno uzmanību pievērsa cīņai pret rasismu un diskrimināciju pret imigrantiem, kā arī Portugāles PP Nr.2, kas vēl vairāk sašaurināja uzmanību uz īpašu imigrantu kopienu - rumāņu kopienu. Tikai PP Nr.1 Itālijā tika aprakstīta cīņa pret diskrimināciju un naida noziegumiem pret lesbiešu, geju, biseksuāļu un transpersonu cilvēkiem. PP Nr.1 Igaunijā un Nr.2 Somijā koncentrējās arī uz naida izteicienu novēršanu un apkarošanu. Dzimuma problēma nav īpaši aplūkota nevienā no analizētajiem PP, bet visās jomās tā ir transversāla: mēs varam pieņemt, ka lielākajā daļā no PP, kas strādā pret diskrimināciju un naida noziegumiem pret neaizsargātiem cilvēkiem, aizsargā arī sievietes, pat ja tas nav skaidri pateikts.

Lielākajā daļā analizēto projektu cīņa pret visu šo uzvedību ir iespējama, palielinot izpratni gan par policijas darbu, pamatiedzīvotājiem, gan mazākumtautībām vai mazāk aizsargātām kopienām. Tāpēc daudzu projektu mērķis bija vairot izpratni par naida noziegumiem, kā arī rasisma un diskriminācijas upuriem veidot vai palielināt uzticību policijai. Tas radītu mazāk bailes rasisma un naida noziegumos cietušajiem ziņot par šiem noziegumiem. Oficiālo sūdzību skaita pieaugums faktiski ir konkrēts mērķis dažos analizētajos PP, jo īpaši PP Nr.1 un Nr.3 Spānijā, un Lielbritānijas PP Nr.2, kas arī piedāvā cietušo atbalsta dienestu apsūdzības procesā un izmeklēšanas procesā.

4. tabula. Galvenie PB mērķi/ mērķu kopsavilkumi

Novērst, samazināt un apkarot rasismu, diskrimināciju/ naida noziegumus kopumā	PP Nr.1 Bulgārija; PP Nr.1 Igaunija; PP Nr.1 un Nr.2 Somija; PP Nr.1 un Nr.2 Itālija; PP Nr.1 un Nr.2 Portugāle; PP Nr.1, Nr.2, Nr.3 un Nr.4 Spānija; PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Lielbritānija
Novērst, samazināt un cīnīties ar naida runu	PP Nr.1 Igaunija; PP Nr.2 Somija; PP Nr.3 Spānija
Novērst, samazināt un apkarot	PP Nr.1 Somija; PP Nr.1 Itālija; PP Nr.1 un Nr.2 Portugālē (Nr.2 īpaša uzmanība

rasismu, diskriminācijas/ naida noziegumus pret imigrantu kopienām	tiek pievērsta rumāņu kopienai)
Novērst, mazināt un apkarot rasismu/ diskrimināciju/ naida noziegumus pret romu tautības iedzīvotājiem	PP Nr.1 Bulgārija; PP Nr.2 Itālija PP Nr.1 Itālija, PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Lielbritānija
Novērst, mazināt un cīnīties pret rasismu/ diskrimināciju/ naida noziegumiem pret LGBT cilvēkiem	PP Nr.1 Itālija, PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Lielbritānija
Atbalstīt un veicināt rasisma un naida noziegumu upuru ziņošanu	PP Nr.1 un Nr.2 Somija, PP Nr.1 un Nr.3 Spānija; PP Nr.1 un Nr.2 Lielbritānija
Izveidot vai palielināt uzticību policijai	PP Nr.1 Igaunija; PP Nr.1 un Nr.2 Somija; PP Nr.2 Itālija; PP Nr.2 Portugāle; PP Nr.2 Lielbritānija
Apmācība	PP Nr.1 Bulgārija; PP Nr.1 un Nr.2 Somija, PP Nr.1 Itālija; PP Nr.1 Portugāle; PP Nr.3 un Nr.4 Spānija
Protokola, stratēģijas vai rīcības plāna izstrāde un datu vākšana	PP Nr.1 Portugāle; PP Nr.1, Nr.2 un Nr.3 Lielbritānija (Nr. jo īpaši datu vākšana un pētniecība)

Aktivitātes, kuras mēs esam aprakstījuši, ir īstenotas ar vairākām darbībām, kuras var apkopot četrās jomās: apmācība; informācijas un diskusiju tikšanās; protokolu izstrāde; un pētniecība.

Apmācība ir visizplatītākā aktivitāte, lai gan šajā jomā nav iespējams atrast vienotību, jo katrs projekts strukturizē apmācību ar atšķirīgiem mērķiem, stundu skaitu, saturu, apmācības režīmu un dalībnieku skaitu. Piemēram, Portugāles PP Nr.1 apmācība sastāvēja no 40 nodarbībām, kurās piedalījās apmēram 1000 policistu, bet Spānijas PP Nr.2 apmācību laikā tika organizēta 3 moduļu izveide, kopā 120 stundas, kurās tika apmācīti 10-15 policijas darbinieki. Turpretim PP Nr.1 Spānijā apmācība tika strukturēta tā: 10 stundas pamatapmācības; 30 specializācijas stundas; 3 stundu iepazīšanās kurss ar jaunāko likumdošanā; apmācības diena pusgadā - 5 stundas.

Dažos gadījumos mācības tika veiktas lekciju veidā; citos gadījumos tika veidotas laboratorijas un darba grupas, piemēram, PP Nr.1 Itālijā vai pat diskusiju formā, kā PP Nr.1 Bulgārijā un PP Nr.2 Itālijā.

Iepriekš minētajās PP pārsvarā ir **informēšanas un izpratnes veicināšanas pasākumi**, kas risināti gan minoritātēm, etniskajām kopienām, iedzīvotājiem un policijai. Projektos analizēti dažādi informatīvi pasākumi, piemēram, konferences (PP Nr.1, Bulgārijā), semināri un darba grupas (PP Nr.2 Somijā), sanāksmes un pasniedzēji skolās vai darbā ar studentiem (PP Nr.1 Igaunijā, PP Nr.1 un 2 Somijā, PP Nr.2 Portugālē).

Mazāk pieminēti ir pētījumi (īpaši apsekojumi), kurus mēs atrodam tikai PP Nr.1 Bulgārijā, PP Nr.2 Somijā un PP Nr.4 Spānijā. **Protokoli vai līgumi** ir tikai Lielbritānijas PP, PP Nr.1 Portugālē un PP Nr.2 Spānijā.

Visos šajos dažādajos pasākumos bija iesaistīti vairāki profesionāļi gan organizatoru/ vadītāju lomā, gan kā darbību un pakalpojumu lietotāji. Vairāk nekā pusē projektu tika piesaistīti

cilvēktiesību eksperti, speciālisti rasisma un diskriminācijas jautājumos vai NVO profesionāļi, kas risina šos jautājumus. Minoritāšu etniskās kopienas un to vadītāji vai preses pārstāvji bija ierobežoti iesaistījušies projektos. Piemēram, romu kopienas bija iesaistītas PP Nr.2 Itālijā; PP Nr.1 un Nr.2 Portugālē; un PP Nr.4 Spānijā. Dažos projektos bija vietējo varas iestāžu pārstāvji (PP Nr.1 Bulgārijā, PP Nr.2 Itālijā, PP Nr.4 Spānijā un visos Lielbritānijas PP) un sociālie darbinieki (PP Nr.1 Somijā un PP Nr.1 un Nr.3 Spānijā).

Kā tika sagaidīts, visos PP bija iesaistīti policijas darbinieki, jo viņu klātbūtne bija pamatprincips PP izvēlei. Tomēr dažādos projektos **policijai** ne vienmēr ir bijusi vienāda loma. Patiesībā 7 PP (PP Nr.1 Bulgārijā, PP Nr.1 un Nr.2 Itālijā, PP Nr.1 Portugālē, PP Nr.1, Nr.3 un Nr.4 Spānijā) policija bija apmācības saņēmēji. Tā vietā 6 projektos (PP Nr.2 Somijā, PP Nr.1 Portugālē, PP Nr.1 un Nr.4, Spānija un PP Nr.2 Lielbritānija) policija ieguva apmācītāja lomu. PP Nr.1 Igaunijā, PP Nr.1 un PP Nr. 1, Nr. 2 un Nr.3 Spānijā, policijai ir organizatora un vadītāja loma rasisma, diskriminācijas un naida noziegumu apkarošanā; savukārt Lielbritānijas PP policijai, kam ir labi izveidotas organizatoriskās un vadības sistēmas un procedūras, lai reģistrētu naida noziegumu, sniegtu atbalstu upuriem un apkarotu naida noziegumu, bija arī partnera loma līgumā. Tādēļ kopumā analizē iesaistītajām policijas iestādēm ir aktīva loma, izņemot PP Nr.1 Bulgārijā un PP Nr.1 un Nr.2 Itālijā, kur tai ir tikai vienkārša apmācības kursa dalībnieka loma, salīdzinot ar pārējiem iesniegtajiem projektiem.

Ja dažādi ir pasākumi, kas tiek veikti, lai novērstu un apkarotu rasismu, ksenofobiju, neiecietību un naida noziegumus dažādos analizētajos kontekstos, atšķirīgi ir arī **rezultāti un produkti**, kas iegūti no šiem projektiem un darbībām. Projektu partneru savākto PP analīze faktiski parāda dažādus rezultātus.

Viens no svarīgākajiem rezultātiem, protams, ir veicināt diskusiju un izpratni par rasismu, diskrimināciju, naida noziegumiem pret dažādām neaizsargātām grupām vai minoritāšu grupu pārstāvjiem, kas adresēti pēdējiem, vietējiem un ārvalstu iedzīvotājiem un pat policijai. Dažādos kontekstos ir palielinājusies policijas izpratne par diskriminācijas vai naida noziegumu situācijām. Mēs varam arī uzskatīt, ka diskusiju veicināšana vai sanāksmju organizēšana ir izveidojusi noziegumu upuru un minoritāšu uzticību policijai. Šis aspekts tika atzīmēts, jo īpaši PP Nr.1 Somijā divos itāļu PP un PP Nr.2 Portugālē, lai arī tas, iespējams, ir arī iekļauts citā pieredzē, kurā ir ziņoti arī citi konkrētāki un taustāmāki rezultāti. Patiesībā Igaunijas pieredze liecina, ka interneta lietotāju ziņojumu skaits par naida runu ir pieaudzis, kā arī Lielbritānijas pieredze liecina, ka viņu darbības rezultātā ir palielinājusies konkrētā atbalsta sniegšana naida noziegumu upuriem. Vienlīdz precīza ir tīkla izveide un ieviešana, kas izveidota saskaņā ar PP Nr.1 Spānijā.

Daži no analizētajiem PP arī parādīja reālu rezultātu darbā "Vadlīnijas par daudz kultūru brīvprātīgo iesaistīšanu NVO" (PP Nr.2 Somijā), Policijas rokasgrāmatā (PP Nr.1 Bulgārijā un PP Nr.1 un Nr.2 Itālijā) un profesionālajai vietējai pārvaldei (PP Nr.2, Itālijā).

Kā jau teicām, daži no iesniegtajiem PP ir finansēti no Eiropas vai valsts fondiem, izmantojot īpašus uzaicinājumus, un tie jau ir pabeigti un nav bijis iespējams turpināt īstenot. Citi projekti tomēr ir tikko sākušies. Tādēļ ir grūti novērtēt viņu darba faktisko ietekmi un viņu reālos panākumus rasisma, ksenofobijas, neiecietības un naida noziegumu novēršanā un apkarošanā. Tas ir arī tādēļ, ka šķiet, ka nav veikta pastāvīga aktivitāšu **kontrole** attiecībā uz darbībām un rezultātiem, kas iegūti kādā no PP, izņemot Lielbritānijas PP Nr.1 "Bredfordas naida noziedzības stratēģija".

3. Rasisma, ksenofobijas, diskriminācijas, neiecietības un naida noziegumu novēršana un apkarošana: vajadzības, metodes un stratēģijas. Interviju un fokusa grupu analīze ar galvenajiem rādītājiem

Lai saprastu, kā policija, sadarbojoties ar citām organizācijām, strādā, lai novērstu un apkarotu rasismu, ksenofobiju, diskrimināciju, neiecietību un naida noziegumus, mēs nolēmām izpētīt šādus aspektus:

- komunikācija konkrētā teritorijā un tīklu klātbūtne;
- kā policija reaģē un atrisina naida konfliktus;
- apmācība;
- apzinātas epizodes, kurās sievietes vai LGBT cilvēki ir cietušās personas.

Mēs arī uzskatījām, ka ir svarīgi apkopot ieteikumus, lai uzlabotu un attīstītu darbības un stratēģijas, novēršot un apkarojot rasismu un naida noziegumus.

Informācija un dati tika savākti, izmantojot kvalitatīvas izpētes metodes, intervijas un fokusa grupas ar galvenajiem respondentiem, policijas darbiniekiem, vietējām varas iestādēm vai asociācijām un nevalstisko organizāciju biedriem, kas nodarbojas ar cīņu pret rasismu, ksenofobiju u.t.t.

Tika sagatavotas divas intervijas un divi fokusa grupu projekti (pielikumi I, II, III, IV), viens no tiem valstīm, kuras bija noteikušas PP, bet viens - valstīm, kuru teritorijā nebija PP. Tika veiktas 34 intervijas un organizētas 3 fokusa grupas (Bulgārijā, Igaunijā un Itālijā, kopā 16 dalībnieki). Itālija ir arī veikusi 5 telefona un tiešās izpētes sarunas, kurās tika apkopoti noderīgi dati pētījumiem. Kopumā šajā projekta posmā tika iesaistīti 55 cilvēki, tostarp policijas virsnieki, PP dalībnieki, eksperti, vietējās pašvaldības, pašvaldību vai ministriju darbinieki u.t.t.

Nākamās lappuses tiks veltītas apkopoto datu analīzei un salīdzināšanai, uzsverot līdzības un atšķirības, kā arī vietējās policijas un citu iestāžu vai trešo sektoru dalībnieku vajadzības, risinot jautājumus pret rasismu un naida noziegumiem dažādos vietējos apstākļos.

3.1. Komunikācija, sociālie tīkli un kopienas un minoritāšu iesaistīšanās

Šajā nodaļā mēs raksturojām policijas stratēģiju komunikācijā, sadarbojoties ar citiem dalībniekiem: iestādēm, NVO, etniskajām, reliģiskajām, LGBT kopienām un minoritātēm, lai novērstu un apkarotu rasismu, ksenofobiju, citus neiecietību veidus, diskrimināciju un naida noziegumus.

Kopumā respondenti atzīst, ka regulāra dalība oficiālajos tīklos nav prakse, kuru izmanto visi tuvumā esošie policijas darbinieki teritorijās, kuras mēs esam izvēlējušies PP analīzei. Faktiski vienīgā policija, kas iesaistīta oficiālajos tīklos, ir Anglijas Rietumjorkšīras policija, Laspalmasas Spānijas policija, Madrides (Daudzveidības pārvaldības nodaļa) un Fuenlabradas policija, kā arī Helsinku policija. Rietumjorkšīras policija ir stratēģiski un operatīvi iekļauta grupu tīklā, jo īpaši Neatkarīgajā konsultatīvajā grupā, ko veido vietējo pašvaldību darbinieki. Kaut gan Rietumjorkšīras policijai ir Vietējās policijas komandas ikvienā kopienā, gan oficiāli, gan neoficiāli iesaistītie respondenti tomēr ziņo, ka policijas iesaistīšanās sabiedrībā un klātbūtne pielūgsmes vietās,

apmeklējot vietējās vai etniskās baznīcas, mošejas vai reliģiskās apvienības, agrāk bija biežāka, un tagad tā ir samazinājies resursu trūkuma dēļ.

Spānijas policija, kas iesaistīta analizētajos PP, ir iekļauta gan oficiālajos, gan neoficiālajos tīklos. Tīkla darbība galvenokārt tiek virzīta uz citiem pašvaldību birojiem, īpaši sociālajiem dienestiem, kuri nodarbojas ar diskriminējošiem jautājumiem, kas saistīti ar aporofobiju¹⁵ un ksenofobiju. Fuenlabradas policija ir izveidojusi vietējo Daudzveidības pārvaldības komisiju, kas regulāri tiekas un nodarbojas ne tikai ar rasu vai etniskajiem jautājumiem, bet arī ar jautājumiem, kas saistīti ar LGBT, invaliditāti u.t.t.. Tā arī piedalās Pilsoņu komisijā pret naida noziegumiem un Vietējā rīcības plānā pret naida noziegumiem, kurā ietilpst arī citi pašvaldības darbinieki. Las Palmasas policija ir daļa no tīkla, kurā ietilpst dažādas asociācijas - asociācijas, kas strādā ar prostitūtām *Caritas, Médicos del Mundo* - un ar bērnu imigrantu izglītības iestādēm, ar kurām viņi strādā, lai veicinātu izpratni. Madrides Pašvaldības Policijas Apmācības Skola katru gadu nodrošina īpašas specializētas mācības par dažādības pārvaldību un naida noziegumiem un diskriminējošiem incidentiem, atsaucoties uz pamattiesību aizsardzību.

Arī Helsinku profilaktiskās policijas vienība (40 cilvēki, no tiem 10 specializējas darbā, kas saistīts ar rasismu / daudz kultūru / minoritāšu jautājumiem) izmanto gan formālās, gan neformālās metodes, lai sazinātos ar dažādām cilvēku grupām. Tā ir daļa no daudziem tīkliem, kuros iesaistītas arī asociācijas, iestādes un profesionāļi, kas nodarbojas ar psihiatriskām problēmām, sociālie darbinieki, jaunieši un dzimumu vardarbības upuri. Turklāt profilaktiskās policijas vienība gandrīz katru dienu sanāk kopā ar kopienām un minoritātēm, jo īpaši etniskajām un reliģiskajām, apmeklējot vietas, kur cilvēki, kas pieder šīm minoritātēm, dzīvo un pavada savu brīvo laiku, piemēram, mošejas, iepirkšanās centrus un kafejnīcas. Šajās vizītēs policija sastopas ar naida izteicieniem vai noziegumiem. Nodaļas paveikto darbu ļoti augstu vērtē NVO un sociālie darbinieki, kuri ir intervēti, kuri ziņo, ka pastāv "senas tradīcijas sadarbībai ar vietējo policiju" un atzīst policijas centienus izveidot "labus sakarus ar NVO un imigrantu nevalstiskajām organizācijām un dažādām reliģiskajām kopienām", lai apspriestu un apmainītos ar informāciju.

Citos apstākļos policija nepiedalās oficiālajos un pastāvīgajos tīklos. Tomēr Lisabonas Sabiedriskās drošības policija cieši sazinās ar Kopienas sociālajām komitejām un iesaistoties konkrētos projektos, reizēm piedalās īpašās izveidotās tīkla sanāksmēs, kā tas notika analizētajā PP "Juntos por Todos".

Ja nav oficiālu tīklu, ir iespējams, ka kontaktus ar asociācijām, kopienām un minoritātēm personīgi veic individuāli darbinieki, piemēram, Milānas un Boloņas vietējā policija. Piemēram, Milānā 90.gados dažos rajonos bija kaimiņattiecību aizsardzības vienības, kurās piedalījās vietējās policijas, vietējās asociācijas, sociālie darbinieki, kuri strādāja sadarbībā ar citiem policijas spēkiem (Valsts policiju un karabinieriem). Abās Itālijas pilsētās, ir diskusiju forumi par diskrimināciju pilsētā vai apkārtnē, taču šajos forumos piedalās vietējās pašvaldības, un nevis vietējā policija. Tas var būt ir tāpēc, ka Itālijas vietējai policijai, kas ir "administratīvs policijas spēks", ir īpašais raksturs, kam ir mandāts par pilsētas drošības pārvaldību (ceļi, tirgu pārraudzība u.t.t.). Tas ir nevis militārais spēks kā valsts policija vai karabinieri, kas atbild par noziegumu apkarošanu.

¹⁵ Bailes no nabadzības un nepatika pret nabadzīgiem cilvēkiem

Patiešām, valsts līmenī jautājumu par rasisma, diskriminācijas un naida noziegumu novēršanu un apkarošanu pārvalda Oscada¹⁶ kura ir izveidojusi partnerību ar UNAR, Valsts vienlīdzības veicināšanas un diskriminācijas likvidēšanas pārvaldi, pamatojoties uz rasi vai etnisko izcelsmi. Šī partnerība īpaši nodarbojas ar rasisma tēmu un naida runas tēmu. Balstoties uz šo pieredzi, respondenti apgalvoja, ka arī vietējā līmenī būtu lietderīgi izstrādāt protokolus, lai dalītos zināšanās par institūcijām, kas strādā šajā teritorijā.

Kopumā visi respondenti atzina vajadzību un nozīmi, lai izveidotu vietējos tīklus, kuros varētu iesaistīt arī vietējo policiju.

Piemēram, respondenti no Bulgārijas apgalvoja, ka "komunikācija starp policiju un dažādām kopienām ir laba", un uzskatīja, ka ir svarīgi, lai policija un citi dalībnieki, kas nodarbojas ar cīņu pret rasismu, citiem neiecietības veidiem un naida noziegumiem, uzturētu pastāvīgu saziņu un tiktos. Viņi domā, ka kopīga sadarbība ļauj "savstarpēji dalīties informācijā par problēmām", kas ļautu "iepazīt dažādus viedokļus". Vietējā līmenī Bulgārijas policijai ir laba komunikācija ar asociācijām un NVO, kas apvienotas Aliansē par aizsardzību pret dzimumu vardarbību vai Bulgārijas Sarkanā Krusta jauniešu nodaļā. Policijai ir arī sakari ar noteiktām kopienām, piemēram, romu tautības pārstāvjiem, viņi norāda, ka būtu nepieciešama labāka saziņa, ko veicina personiskas attiecības ar sabiedrību un tās vadītājiem. Šī komunikācijas stratēģija palielinātu uzticību policijai.

Igaunijas un Latvijas respondenti uzskata, ka būtu svarīgi uzturēt ciešus kontaktus ar vairākām asociācijām, īpašām kopienām un minoritātēm, lai palīdzētu radīt drošības sajūtu sabiedrībā. Šobrīd Igaunijas policijai, lai arī nav oficiāli izveidotas ciešas saiknes ar personālu un bezpeļņas asociācijām, kuras ir saņēmušas starptautisko aizsardzību, savukārt Latvijas policijai ir cieši kontakti gan ar cilvēku tirdzniecības upuru atbalsta dienestu, gan likumīgiem imigrantiem, bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais aizsardzības statuss, un ar probācijas dienestiem.

Valstīm, kurās ir PP, ir dažāda veida politika, kā veicināt, piedalīties un strādāt ar sabiedrību. Visbiežāk izmantotās stratēģijas, lai izveidotu saites ar kopienām, ir organizēt sanāksmes vai piedalīties citu organizēto sanāksmju organizēšanā par konkrētām tēmām - likumiem, iestāžu funkcionēšanu - bieži vien skolās. Policija organizē sanāksmes, lai iepazīstinātu ar savām aktivitātēm un radītu uzticības klimatu. Šo stratēģiju īsteno Somijas policija (kaut gan mūsdienās retāk), Lisabonas policija un Bulgārijas policija, kas organizē sanāksmes skolās un sporta klubos, jo īpaši ar jauniešiem vai minoritātēm, kas dzīvo rajonos ar nopietnām problēmām. Somijas policijas organizēto sanāksmju mērķis ir iesaistīt kopienas un asociācijas diskusijās par vietējām problēmām, lai rastu kopīgu risinājumu. Somijas asociācijas locekļi, kurus intervēja par vietējo projektu, uzskata, ka ir svarīgi, lai policija būtu klāt un skaidri redzama dažos pasākumos, piemēram, Pride vai Pasaules ciemata svētkos.

Portugāles policijai saziņa ar konkrētām kopienām notiek gandrīz tikai ar sociālās kopienas komisiju starpniecību un galvenokārt ar kopienas vadītāju; šos kontaktus uztur arī Kopienas policijas darbinieki.

¹⁶ Iekšējais Drošības novērošanas centrs pret diskriminējošiem aktiem. [Inter-force Observatory for Security Against Discriminatory Acts](#).

Fuenlabradas Spānijas policija aktīvi piedalās pasākumos, uz kuriem tiek uzaicināta, piemēram, Starptautiskās pret rasismu dienas svinībās.

Rietumjorkšīras policijas gadījumā iesaistīšanās ir formālāka: policija ir iesaistīta "Pret naidu – stratēģijas" uzsākšanas projektā un ikgadējā naida noziegumu nedēļā (oktobrī), un ir iekļauta Policijas neatkarīgajā konsultatīvajā grupā un Naida noziedzības pārbaudes komitejā, tā kā vietējās iniciatīvas un vietējās kopienas ir plaši iesaistījušās 365 dienas gadā. Līdzdalība šajos tīklos padara policiju par sabiedrībai ļoti pamanāmu. Turklāt Rietumjorkšīras policija ir daļa no Pārbaudīšanas un iesaistīšanās sanāksmes, kurā galvenie partneri ir iesaistīti pretrasisma un naida noziegumu apspriešanā vietējā līmenī.

Vēl viena sadarbības stratēģija ir atļaut kopienām vai asociācijām atbalstīt naida noziegumu upurus apsūdzības laikā. Līdzīgi Helsinku profilaktiskās policijas vienība izveidoja "sūdzību palīdzības dienestu", kad vienības amatpersonas vajadzības gadījumā rīkojas nekavējoties: cietušo atbalsta kopienas loceklis vai asociācijas kopā ar pašu policiju.

Vēl viens veids, kā iesaistīties un sadarboties ar kopienām, ir nesen Milānā aizsāktā pieredze, kurā policijas darbinieki, kas strādā rajonos ar augstu ārvalstu iedzīvotāju skaitu, sadarbojas ar valodas un kultūras starpniekiem. Sākotnējā ideja bija tāda, ka šiem starpniekiem vajadzētu piederēt ārvalstu kopienām, bet uz to brīdi, kad viņi ir studenti, kuri zina attiecīgo minoritāšu valodu.

Teritoriālajos apstākļos, kur tīkla veidošana un saziņa ar kopienām un minoritātēm nepastāv vai ir slikti attīstīta, tomēr tīkla un sakaru izveide tiek uzskatīta par īpaši svarīgu. Piemēram, Bulgārijas galvenais informācijas sniedzējs uzskata, ka vietējā projektā sadarbību varētu īstenot, sadarbojoties mazākumtautību pārstāvjiem un institūcijām, vai aicinot kopienu pārstāvjus izskaidrot savas kopienas problēmas policijai, piemēram, policijas darbinieku apmācību sesijas laikā. Igaunijas galvenie respondenti uzskata, ka, lai gan policija jau piedalās dažās apaļā galda sanāksmēs, piemēram, ar bērniem saistītos noziegumos, būtu labi organizēt informācijas dienas dažādām minoritāšu grupām, lai risinātu viņu problēmas. Šajās informācijas dienās policijas darbinieki var atbildēt uz jautājumiem un sniegt informāciju. Varētu organizēt apaļā galda sanāksmes ar minoritātēm un bezpeļņas organizācijām, kas koncentrējas uz cilvēktiesībām un/ vai minoritāšu tiesībām, kā arī sadarboties, lai sasniegtu kopēju mērķi.

Kopumā policijas veiktā kontaktinformācija un saziņas pasākumi ar sabiedrību netiek uzraudzīti. Tikai spāņu, angļu un portugāļu policija ieraksta protokolu vai darbību, bet tikai Portugāles policija to dara kopā ar partneriem, un galveno darbību rezultāti tiek publicēti tādos sociālajos tīklos kā Facebook un tiek publicēti plašsaziņas līdzekļos.

Aplūkojot profesionāļus, kas atbild par kontaktinformāciju, mijiedarbību un saziņu ar iedzīvotājiem, kopienām un konkrētām minoritātēm (etniskām, reliģiskām, lesbiešu, biseksuāļu un transpersonu), mēs atzīmējam dažas tendences. Ja pastāv īpašas vienības, piemēram, Madridē Spānijā, vai visi vienības policisti ir iesaistīti komunikācijas pasākumos vai ir nozīmēti konkrēti aģenti, piemēram, Fuenlabradas policija ir nozīmējusi 3 amatpersonas, kas atrodas kopienā, turpretim Madridē 5 cilvēki (1 komandieris, 1 seržants, 1 komandiera vietnieks un 2 policijas darbinieki (no 15), kuri strādā tiešā saskarē ar kopienām. Attiecībā uz Somiju, kurā visi vienības pārstāvji ir iesaistīti kopienas kontaktu darbā, intervēto nevalstisko organizāciju pārstāvis

apgalvoja, ka, kaut gan visiem darbiniekiem varētu būt sakari ar kopienām, ir svarīgi, lai kopienās būtu vairāk uzticības.

Tur kur nav īpašas vienības, kas risinātu daudzveidības pārvaldības tēmu vai rasisma, diskriminācijas u.t.t. jautājumus, varētu būt īpaši nozīmēta persona, kas būtu saistīta ar noziedzības novēršanu un kopienas policijas darbu. Lisabonas policijā šo uzdevumu uzņemas vietējās policijas uzraugs vai koordinators, un tas ir atbildīgs par saziņas veidošanu ar sociālo komisiju, lai organizētu kopīgas darbības. Rietumjorkšīras policijā šos uzdevumus veic divi konstabli un viens seržants (bet kopumā Kaimiņattiecību policijas vienības un Kopienas drošības grupas iesaistās mijiedarbībā ar mazākumtautību kopienām). Itālijas vietējā policijā, kā arī Bulgārijas, Igaunijas un Latvijas policijā nav īpašu kontaktpersonu, kas komunicētu ar kopienām un minoritātēm.

3.2. Konfliktu risināšana: stratēģijas un metodes

Kaut arī ne visi aptaujātie uzskata vai zina, vai viņu pilsētās vai rajonos ir bijuši incidenti, kas saistīti ar rasismu, diskrimināciju, neiecietību, naida kurināšanu pret imigrantiem, etniskām un kultūras kopienām, LGBT cilvēkiem, lielākā daļa ir informēti vai viņiem ir nojauta par šādu epizožu pieaugumu, īpaši attiecībā uz musulmaņiem vai LGBT cilvēkiem.

Kopumā valda uzskats, ka palielinās rasisma, diskriminācijas un pat vardarbīgu noziegumu gadījumi. Tomēr šāda apziņa, īpaši asociāciju un kopienu locekļu apziņa, nav saistīta ar to naida noziegumu skaitu, par kuriem ziņots policijai. Patiesībā ziņojumu skaits ir nepietiekami pārstāvēts vairāku iemeslu dēļ: "Bailes no noziedznieku atbēdības; Bailes un neuzticība tiesībsardzības darbiniekiem; uzskats, ka viktimizācija netiks pieņemta nopietni/ baidoties no turpmākas viktimizācijas; Bailes no sekundāras viktimizācijas; Nespēja klasificēt ziņotos starpgadījumus kā naida noziegumus nepietiekamu motivācijas pierādījumu dēļ, incidenta konteksta izmeklēšanas neesamība" (Starptautiskais noziedzības novēršanas centrs, 2002.g.7.lpp.).¹⁷

Informācija par naida noziegumiem, bieži parādās ziņojumos, ko sagatavojušas asociācijas vai pētījumu un atbalsta institūcijas gan nacionālajā, gan starptautiskajā līmenī, kā uzsvēris Bulgārijas galvenais respondents. Šis respondents ziņo, ka notiek daudz naidīgu incidentu un noziegumu, un to atklāj, veicot pētījumu "Sabiedrības attieksme pret naida izteicieniem Bulgārijā", ko 2016.gadā veica Atvērtās sabiedrības institūts, vai 2015.gadā Amnesty International publicētajā ziņojumā.¹⁸

Par rasu naida un mazākumtautību noziegumu skaita palielināšanos un grūtībām tos apzināt un apkarot, daži galvenie respondentsi, it īpaši bulgāri un itāļi, apgalvo, ka tā ir arī stingra valsts un vietējās sociālās kohēzijas, integrācijas un imigrācijas politikas atbildība, kas veido "geto rajonus" ar augstu sociāli neaizsargāto iedzīvotāju skaitu, un šī situācija veicina etniskos konfliktus, piemēram, romu apmetnēs.

¹⁷ Starptautiskais noziegumu novēršanas centrs, palīdzot pilsētām un valstīm samazināt likumpārkāpumus, vardarbību un nedrošību, 2002.gads. [International Centre for the Prevention of Crime, Assisting cities and countries to reduce delinquency, violence, and insecurity, 2002, Preventing Hate Crimes: International Strategies and Practice.](#)

¹⁸ Naida noziegumu novēršana: starptautiskās stratēģijas un prakse. Katrā valstī ir ziņojumi par diskriminācijas jautājumiem, rasisma, ksenofobijas, homofobijas, neiecietības formām, naida noziegumiem un naida izteicieniem, ko izstrādājušas NVO, neatkarīgie pētniecības institūti, fondi vai valstu vai Eiropas aģentūras. Šādu ziņojumu piemēri ir valsts ziņojums - Antidiskriminācija, ko publicē Eiropas Komisija, [ENAR](#) (Eiropas Tīkls pret rasismu) un Atvērtās sabiedrības fonds. Šis aspekts tika atklāts arī mūsu pētījumā, kur aptaujātie galvenie respondenti sniedza vairākas definīcijas terminiem "rasisms", "ksenofobija", "diskriminācija", "naida noziegumi", kas bieži vien papildina aprakstu par izteiktām reālām epizodēm. Tomēr daudzi no viņiem ziņoja par oficiālajām Eiropas Savienības direktīvu definīcijām.

Viena no galvenajām problēmām ir nevienlīdzīgā izpratne par rasismu, diskrimināciju, ksenofobiju, naida noziegumiem un nespēju sniegt precīzas definīcijas¹⁹, gan policijai, gan kopienām, gan minoritātēm, gan sabiedrībai kopumā, kā arī šo kategoriju neatbilstības un klasifikācijas neesamība. Tas rada grūtības vietējai policijai un sabiedrībai šo problēmu risināšanā, kā uzsvēra daži Igaunijas un Bulgārijas galvenie respondenti. Vairāki galvenie informācijas sniedzēji, policijas darbinieki un NVO un asociāciju locekļi ziņo, ka trūkst zināšanu par šīm parādībām un noziegumiem, kas varētu būt saistīti ar aizspriedumiem un stereotipiem, kurus daži policijas darbinieki pat nejauši ir izdarījuši attiecībā uz noteiktu kategoriju cilvēkiem. Šī iemesla dēļ viens no instrumentiem, kas ir atzīti par būtiskiem naida konfliktu atrisināšanai, ir labas policijas zināšanas par šo problēmu, zināšanas, kuras var iegūt, apmācībās (skat. nākamo paragrafu); vēl viens svarīgs instruments ir labs iestāžu un NVO tīkls (iepriekšējais paragrafs), kurā policija var lūgt atbalstu.

Papildus komunikācijas un apmācības aspektam policija arī ierosināja citus pasākumus pret diskrimināciju, neiecietību vai naida incidentiem/ noziegumiem. Kopumā policija izmeklējot šādus incidentus, izmanto juridiskās procedūras un instrumentus, kas pieejami noziegumu izmeklēšanai. Piemēram, Itālijā tiek izmantoti Kriminālkodekss un Kriminālprocesa kodekss, kas nosaka ar tiem saistītos noziegumus un sodus, kā arī norādes uz [Eiropas Policijas ētikas kodeksu](#).

Saskaņā ar dažu galveno respondentu informāciju citās valstīs, policijai ir vairāk darbības profilakses jomā, nevis operatīvās darbības vai kodificētas procedūras pret naida noziegumiem. Piemēram, Somijas galvenais respondents ziņoja, ka, lai gan profilakses policijas vienībā ir stratēģija, kas paredz atbalstīt naida noziegumu upurus un palīdz viņiem justies droši un tādējādi ziņot par noziegumiem, viņi strādā vairāk, lai novērstu diskrimināciju, naida konfliktus un vardarbīgu ekstrēmismu, mēģinot aktivizēt kopienas šajā cīņā un izplatot ideju, ka "policijas dienesti attiecas vienādi pret visiem". Turklāt vienībai ir uzskaites reģistrs par katru epizodi. Helsinku preventīvās policijas vienības uzskata, ka visi šie instrumenti - kodificētās procedūras, iekšējie noziegumu reģistri un preventīvie pasākumi, iesaistot kopienas - ir noderīgs līdzeklis cīņā pret rasismu un naida noziegumiem, jo īpaši, ja tos izmanto vienlaikus.

Madrides un Fuenlabradas Pašvaldības policija, izmantojot daudzveidības vadības nodaļu, strādā pret naida noziegumiem, reģistrējot un izmeklējot šos noziegumus un citus neiecietības gadījumus (īpaši naida apkarošanu, mazāk nopietnus fiziskus draudus un citus draudus), kā arī organizējot izpratni un tikšanos ar asociācijām. Fuenlabradas policijai ir stratēģijas, instrumenti un operatīvie protokoli, lai risinātu naida noziegumus / incidentus un sniegtu atbalstu cietušajiem ne tikai izmeklēšanas procesā, bet arī incidenta gaitā, lai uzzinātu, vai tas ir pārvarēts vai tas notiek atkārtoti. Madrides policija palīdz cietušajam sniegt palīdzību un specializētus padomus pat tad, ja nav iesniegta sūdzība, un, ja nepieciešams, cietušais saņem pašvaldības pakalpojumus vai tādus, kas ir piemēroti, piemēram, sociālo dienestu vai NVO un asociācijas dienestiem ir iespēja sniegt psiholoģisko palīdzību. Turklāt Madrides Daudzveidības pārvaldības nodaļa sagatavo statistisku ziņojumu par Madrides incidentiem, kas ietver arī neziņotos datus, lai uzzinātu faktiskos datus par notikumiem, kas norisinās Madrides pilsētā un varētu veidot riska kartes un novērstu šāda veida noziedzīgus nodarījumus.

¹⁹ Šis aspekts tika atklāts arī mūsu pētījumā, kur aptaujātie galvenie respondenti sniedza vairākas definīcijas terminiem "rasisms", "ksenofobija", "diskriminācija", "naida noziegumi", kas bieži vien papildina aprakstu par izteiktām reālām epizodēm. Tomēr daudzi no viņiem atsaucās uz oficiālajām Eiropas Savienības direktīvu definīcijām.

Rietumjorkšīras policijai ir svarīgs procedūru un formālu metožu kopums, lai novērstu naida noziegumus. Procedūras ir iekļautas ekspluatācijas rokasgrāmatā. Policijai 24 stundu laikā jāreaģē uz naida noziegumiem. Vajag arī iecelt koordinatoru, lai organizētu izmeklēšanu, uzraudzītu lietas gaitu un vadītu operatīvo darbu.

Nevienu no Proximity projektā iekļautajām policijas iestādēm, izņemot Rietumjorkšīras policiju, nav īpaši instrumenti vai procedūras, ko policija izmanto vai vajadzētu izmantot, ja cietušais ir sieviete vai LGBT persona.

Daudzas policijas izmanto starpniecības pakalpojumus, diskriminācijas un naida noziegumu upuriem, kurus nereti nodrošina NVO, vai cieši sadarbojas ar pašvaldību pakalpojumiem, jo īpaši ar sociālajiem dienestiem. Piemēram, Helsinku Profilaktiskās policijas vienība gadījumos, kad cilvēki var kļūt par naida noziegumu upuriem pat savās kopienās, piemēram, migranti vai LGBT, izmanto NVO starpniecības pakalpojumus. Igaunijas policija strādā sadarbībā ar Cilvēktiesību centru. Sofijas policija sadarbojas ar fondu Pulss, kuram ir 24 stundu tālruņa līnija vardarbības upuriem, pa kuru sieviete var zvanīt, izmantojot kodētu vārdu/ frāzi, un pēc cietušās zvana šī organizācija cietušajai piesaista policiju. Spānijas pieredze liecina, ka Madrides policijai ir Līdzaspastāvēšanas tabula un Profilakses nodaļa, kurā ir vairāki mediators pārstāvji (kuriem ir vismaz 100 stundu īpaša un specializēta apmācība konfliktu starpniecībā), savukārt Fuenlabradas policija izmanto pašvaldības palīdzības dienestu upuriem. Itālijas vietējā policija gadījumos, kad cietušais ir nepilngadīgs vai sieviete (bieži vien vardarbība ģimenē), sadarbojas ar pašvaldību sociālajiem dienestiem.

Šķiet, ka Rietumjorkšīras policija izmanto atjaunojošās tiesiskās aizsardzības līdzekli, kad abas puses (cietušais un vainīgais) vēlas iesaistīties, un Portugāles policija, bet tikai pēc tam tiek panākts starpniecības mēģinājums, izmantojot upura kopienas vietējo līderi.

Rietumjorkšīras policija arī izmanto sadarbību ar BCHA naida noziegumu atklāšanā un pārvaldībā, kas nodrošina trešo pušu ziņošanu. To arī uzskata par noderīgu Itālijas galvenie respondenti, kuri uzskata, ka tas ļauj pārvarēt neuzticību policijai un bailes no sekundāras viktimizācijas²⁰, un tādēļ bailes no ziņošanas par noziegumu.

Kopumā pat tad, ja nav stratēģiju un konsolidētu instrumentu, piemēram, īpašu protokolu, intervētie uzskata, ka policijas darbiniekiem ir jābūt empātīgiem pret rasisma, diskriminācijas un naida noziegumos cietušajām personām. Tomēr šis veids, kā rīkoties ar cietušo, lielā mērā ir atkarīgs no konkrētu policijas darbinieku jutīguma un apmācības, kā norādīja daži galvenie respondenti no Somijas, Bulgārijas un Itālijas policijas.

Nemot vērā daudzās analizētās iekļaušanās nesistemātisko raksturu, respondenti uzskata par svarīgu, ka var dalīties ar citu vietējo policiju pieredzi par stratēģiju un instrumentiem, kas definēti kā PP. Šķiet, ka šis dalīšanas pieredzes aspekts ir nepilnīgs un attiecas tikai uz dažām valstīm. Faktiski Portugāles policija kopīgi izmanto praksi dalīties ar pieredzi atsevišķos gadījumos vienībā un ar citu vienību priekšniekiem, lai viņi varētu savukārt dalīties ar savu pieredzi.

²⁰ Sekundārā viktimizācija vai pēc-nozieguma viktimizācija notiek tad, kad cietušais tiek vainots, skeptiski uztverts vai ar nepieņemamu valodu aizvainots, piemēram, no policijas darbiniekiem vai medicīnas personāla

Anglijas policija dalās informācijā par PP ar vietējiem partneriem. Patiesībā Rietumjorkšīras policija ir izveidojusi partnerattiecības, kuru mērķis ir dalīties labā praksē ar ziņošanu par negadījumu upuriem. Par paraugpraksēm, ko īsteno Fuenlabradas un Madrides policija, informācija tiek nodota valsts un starptautiskiem tīkliem, piemēram, [EFUS](#) - Eiropas pilsētu drošības forumam.

No interviju un fokusa grupu analīzes nešķiet, ka vietējā policija ir ieviesusi konkrētus instrumentus un stratēģijas, lai novērstu, vadītu un apkarotu naida pārkāpumus vai dalītu PP, izņemot Somijas, Spānijas un Anglijas policiju.

Tomēr galvenie visu valstu respondenti uzsvēra PP un vietējās policijas līdzdalības nozīmi rasisma, diskriminācijas un citu neiecietības un naida noziegumu novēršanā un apkarošanā, jo "policija var būt saikne starp minoritāšu grupām un citiem" (Bulgārijas galvenais respondents) un "pārstāv varu un nodrošina tiesībaizsardzību, un policijas vēstījumi tiek uztverti kā diezgan svarīgi" (Igaunijas galvenais respondents) un policijas iesaistīšana rasisma novēršanā un cīņā pret to var "nodrošināt kārtību sabiedrībā kopumā" (Latvijas galvenais respondents).

3.3. Apmācība

Apmācības tēma jau ir pieminēta iepriekšējās lappusēs. Patiesībā daudzi galvenie respondenti to ir minējuši kā līdzekli, lai policijā un citās struktūrās veicinātu izpratni par cilvēktiesībām, rasismu un naida noziegumiem. Kā jau mēs redzējām 2. nodaļā, apmācības ir viena no darbībām, kas visvairāk tika popularizētas analizētajos PP. Faktiski, 15 PP ir iesniegtas, un 11 no tām ir ieviesušas apmācības.

Tāpēc nav pārsteidzoši, ka visi aptaujātie uzskata, ka policijas apmācība cilvēktiesību jomā vai naidīgu konfliktu/ noziegumu apkarošanā ir svarīga, jo īpaši, ja tā ir nepārtraukta, kā teica Spānijas un Itālijas galvenie respondenti. Piemēram, viens no britu galvenajiem informācijas sniedzējiem apgalvoja, ka ir svarīgi, lai policija turpina mācības, jo īpaši kultūras izglītību, par cilvēktiesībām, tiesību aktiem, labu praksi un visiem citiem ar sabiedrību balstītiem aspektiem.

Šie vārdi apkopo aptaujāto cilvēku izplatītākos uzskatus par apmācību. Tomēr viens no Somijas galvenajiem respondentiem uzskata, ka mācībām nevajadzētu balstīties uz lekcijām, bet gan uz apmācību dialogu veidā, kas nodrošina pārdomu un domāšanas iespējas, un tā būtu jāsniedz visiem policistiem. Viens no galvenajiem Bulgārijas respondentiem apgalvoja, ka laba apmācība ir praktiski orientēta - reālu lietu risināšana, salīdzinot faktiskos lēmumus ar apmācību dalībnieku lēmumiem mācību laikā. Tomēr, atšķirībā no tā, par ko sūdzējās Somijas galvenais respondents, Bulgārijas galvenais respondents uzskata, ka apmācība būtu jāveic ar īpašiem ierēdņiem konkrētos jautājumos, jo vispārēja apmācība daudzos policijas darbiniekos nav tik efektīva. Citam Bulgārijas galvenajam respondentam ir svarīgi arī iesaistīt apmācībās "diskriminēto pārstāvjus no kopienas" (piemēram, imigrantus, romus, LGBT cilvēkus un citus). Tas varētu palīdzēt policijas darbiniekiem saprast dažādu kopienu kultūras īpatnības un atklāt problēmas, ar kurām tās saskaras. No otras puses, daži no igauņu un itāļu galvenajiem respondentiem uzskata, ka visiem darbiniekiem jāapmāca pamatapmācība, savukārt jāpiedāvā īpaša apmācība tiem, kas faktiski strādā tuvākajā apkārtnē vai sekcijās, kas saistītas ar rasismu, diskrimināciju un naida noziegumu problēmām. Visbeidzot, vēl viens no Igaunijas galvenajiem respondentiem apgalvoja, ka būtu

lietderīgi veikt padziļinātas mācības mazai grupai un atsevišķos reģionos vai īpašās pašvaldībās, kurās šo situāciju risks ir lielāks, piemēram, ja ir lielāks ārzemnieku skaits.

Apmācības tiek uzskatītas par iespēju darbiniekiem apzināties viņu stereotipus un aizspriedumus, kā tas, šķiet, notika apmācībās, kas ierosinātas projektā "Visi kopā", saskaņā ar galveno respondentu, kurš vadīja šo apmācību Milānas vietējai policijai. Tāds pats viedoklis ir vienam no Bulgārijas galvenajiem respondentiem, kurš apgalvoja, ka apmācība par diskriminācijas, rasisma, ksenofobijas un naida noziegumiem tiek uzskatīta par svarīgu un nepieciešamu, jo policijai ir jāapzinās problēmas, stereotipi un cilvēktiesības un pienākumi, lai varētu reaģēt profesionālāk un nodrošināt iedzīvotājiem pietiekamu informāciju.

Nav saskaņota viedokļa par to, kā organizēt apmācību. Dažiem tā būtu nepārtraukta apmācība, ko nodrošina policijai (piemēram, Policijas skola), piesaistot ārējos ekspertus, piemēram, no NVO. Citiem šķiet, ka apmācība par cilvēktiesībām un rasismu u.t.t. būtu jāsniedz pamatmācībās, kā tas bija Portugāles projektā "Juntos por Todos". Pastāv arī domstarpības par stundu skaitu. Bulgārijas respondents uzskata, ka atkarībā no apmācības temata tām jābūt no 3 līdz 5 dienām ilgām.

Ja viedokļi par optimālajiem apmācības veidiem ir atšķirīgi, šo apskatīto metožu, apmācību ilgumu un tematu daudzveidību var atrast arī pieredzes apmaiņā, kas tiek analizēti paraugpraksēs. Patiesībā apmācība, kurā piedalījās respondents no Helsinku policijas pārvaldes, bija iekšēja apmācība, kuras tēmas bija orientētas uz reliģiju un islāmu. Rietumjorkšīras policijas apmācība ir iekšējais apmācību kurss, kurā visu policijas darbinieku (inspektoru, seržantu un policijas vienību) mācības notiek klātienē vai izmantojot e-mācības un tās ir par cilvēktiesībām, daudzveidību sabiedrībā, tostarp notiek arī scenāriju veidojošie semināri. Portugāles policija bez pamatapmācībām ir apmācījusi kopienas policijas darbiniekus 1 nedēļas laikā projektā "Juntos por Todos" 1 dienas apmācībā.

Atšķirīga ir policijas apmācības pieredze Bulgārijā, kur Diskriminācijas aizsardzības komisija ir apmācījusi policiju par naida noziegumiem, rasismu un ksenofobiju, lai palielinātu izpratni un kompetenci, strādājot multikulturālā vidē, strādājot ar etniskajām minoritātēm un atzīstot diskrimināciju. Nesen šādi kursi tika arī organizēti Iekšlietu ministrijas akadēmijā. Vietējā līmenī katrā policijas iecirknī ir iniciatīva ar nosaukumu "Apmācības gads bez darba pārtraukšanas", kurā pasniedzēji vai kolēģi tiek aicināti dalīties pieredzē par diskrimināciju un naida noziegumiem.

Papildus dažāda apmācības pieredzei dažādu valstu kontekstos, mēs atzīmējam, ka pat vienas un tās pašas valsts sniegtā apmācība atšķiras no viena vietējā konteksta uz otru. Piemēram, Spānijā, kur vietējās policijas mācības pārvalda pašvaldības, mēs konstatējam, ka: Fuenlabradas Daudzveidības pārvaldības nodaļa piedalījās 70 stundu specializētā apmācībā, un pašvaldības policija piedalījās arī citos specializētosursos par naida noziegumiem pret romu tautības iedzīvotājiem. Turklāt Fuenlabradas policija katru gadu organizē apmācību 10 specializētās apmācības, kas ilgst no 4 līdz 20 stundām katrai no tām. Madrides policija, izmantojot Municipālās policijas akadēmijas kursus, apmācīja vairāk nekā 2500 policijas darbinieku par naida noziegumiem un diskriminējošiem incidentiem un policijas Daudzveidības pārvaldību. Laspalmasas policijā 25 darbinieki piedalījās 25 stundu apmācībā par naida noziegumiem.

Aplūkojot Itālijas pieredzi, divu vienas dienas sanāksmēs, kurās piedalījās vairāk nekā 80 cilvēku, notika mācības PP, kurās piedalījās Milānas pašvaldības policija. Apmācība piedalījās

lektori, bet bija arī diskusijas, kurās tika izmantoti un praktizēti gadījumu pētījumi. Vietējā policija Boloņā gadu gaitā ir saņēmusi apmācību par viktimizāciju pret dzimumu, multikulturālismu un LGBT cilvēku tiesībām²¹. "RomaMatrix" projekts ir sniedzis apmācību diskusiju sanāksmju veidā par aizspriedumiem un romu tautības diskrimināciju, kurā iesaistīti paši romi. Pus-dienas apmācību apmeklēja aptuveni desmit cilvēki. Apmācības par diskrimināciju un naida noziegumiem pret romu tautības iedzīvotājiem tika veiktas arī mācību laikā, kurās piedalījās Bulgārijas policija, ko organizēja Iekšlietu ministrijas akadēmija, kas uzaicināja romu kopienas pārstāvjus gan kā lektoros, gan klausītājus.

Kopumā apmācības tika novērtētas pozitīvi, jo, kā atzīmēja viens no Itālijas respondentiem, mācības palīdz uzzināt nezināmus aspektus, lai iegūtu vairāk informācijas un tādējādi labāk sagatavotos situāciju pārvaldībai, kur upuri ir daļa no minoritātēm vai mazāk aizsargātām grupām.

3.4. Dzimumu noziegumu un LGBT naida noziedzības pārvaldīšana

Pēdējā laikā īpaša uzmanība tiek pievērsta dzimumu līdztiesības un LGBT problēmai, kur pieaug diskriminācija un vardarbība pret sievietēm un LGBT cilvēkiem.

Neraugoties uz šo pieaugošo uzmanību, interviju un fokusa grupu analīze ir parādījusi, ka dzimumu līdztiesība un LGBT jautājums, lai gan tam vietējā policija pievērš uzmanību, nav īpaša policijas iekļaušanās tēma. Helsinku profilaktiskās policijas vienībā, piemēram, sievietes ir viena no vienības mērķgrupām. Rietumjorkšīras policijā dzimumu jautājums tiek ņemts vērā, īpaši saistot to ar sieviešu stāvokli noteiktās reliģiskās kopienās, jo īpaši saistībā ar noziegumiem pret goda aizstāvēšanu un piespiedu laulībām, tomēr Apvienotajā Karalistē tas tiek uzskatīts par vardarbību ģimenē un viņu aizsardzību.

Tikai Spānijas policijā dzimumu tēmai ir operatīvā definīcija, jo dzimums tiek uzskatīts par "papildus nosacījumu rasisma un ksenofobijas diskriminācijai", un naidis pret sievietēm tiek uzskatīts par galveno diskriminācijas un neiecietības iemeslu.

Tomēr ikdienas darbā dažos vietējos apstākļos, piemēram, Itālijā, Angijā vai Portugālē, policija mēģina palīdzēt cietušajām sievietēm, sniedzot tūlītēju palīdzību un iesniedzot sūdzību, ar viņām strādā, kad vien iespējams policistes sievietes, lai cietušajām būtu ērtāk.

Tāpēc mēs neesam atraduši īpašas vietējās policijas iekļaušanās metodes, ja upuri ir sievietes vai citas seksuālas orientācijas cilvēki (LGBT), izņemot Fuenlabradas Policiju, kurai ir protokols ar iekļaušanās procedūrām naida noziegumos un diskriminācijas upuriem cietušajām sievietēm, un kuriem ir Madrides policijas atbalsta grupa sievietēm, minoritātēm un vecāka gadagājuma cilvēkiem, kas strādā pie šiem jautājumiem sadarbībā ar Daudzveidības vadības nodaļu un Rietumjorkšīras policiju un BHCA, kas identificē, reģistrē un izmeklē LGBT naida noziegumus kā vienu no galvenajiem naida cēloņiem.

²¹ Apmācībai tika izmantots "ILGA-Eiropas instrumenti" policijas darbinieku apmācībai par LGBT-fobisku noziegumu apkarošanu. [Toolkit for training Police officers on tackling LGBTI-phobic crime](#). Šī apmācība ietvēra jautājumus, kas saistīti ar seksuālu, transseksuālu un konkrēta vai vispārēja naida noziegumu upuriem, bet kur cilvēki nevēlas ziņot par savu orientāciju. Tika apmācīti divi kursi, kuros piedalījās 20 pārstāvji un 20 inspektori.

Dažos gadījumos policija ir ieviesusi stratēģijas vai ierosinātas darbības, lai veicinātu saziņu ar šiem upuriem. Piemēram, Somijas policija organizē tikšanās ar sievietēm imigrantēm, jo īpaši tām, kas valkā sejas aizsegu, un Preventīvās policijas vienība konsultē sievietes par to, kā ziņot par noziegumiem un kā garantēt savu drošību. Komunikatīvā tēma tiek aplūkota arī lietojot piemērotu valodu. Portugāles policija šo aspektu ņem vērā, formāli diskutējot un izvairoties no aizskarošiem vārdiem, tāpat Spānijas policija, kuras rīcībā ir arī rokasgrāmata par valodas lietošanu vietējā policijā.

3.5. Ierosinājumi, kā uzlabot un pilnveidot darbības un stratēģijas, lai novērstu un apkarotu rasismu un naida noziegumus

Vietējā policija, kurai mēs pievēršām uzmanību, ne tikai piedalījās projektos, kurus uzskatīja par PP, bet arī iesaistījās vai veicināja citus projektus un darbības, kas bija noderīgas, lai novērstu un apkarotu rasismu, naida noziegumus u.t.t..

Dažos gadījumos tas bija komunikatīva rakstura darbs vai informācijas apmaiņa, piemēram, Rietumjorkšīras policijas piedalīšanās Naida noziegumu nedēļā. Citos gadījumos tā bija datu vākšana vai īpašu materiālu izgatavošana. Piemēram, Madrides Daudzveidības pārvaldības nodaļa ir apņēmusies izveidot rokasgrāmatu par neaizsargātajām grupām, vākt datus par diskriminējošiem incidentiem, pielāgot veidlapas u.t.t., ko izmanto, ja upuris pieder neaizsargātām iedzīvotāju un minoritāšu grupām. To dara arī Apvienotās Karalistes policija.

Arī Boloņas pašvaldības policijas darbinieks bija iesaistīts vietējo policijas rokasgrāmatu izstrādē par multikulturālismu un diskrimināciju.

Helsinki policija sadarbojas ar Kaimiņattiecību starpniecības centru un iknedēļas sanāsmēs tiek ar LGBT cilvēku grupām, ar bēgļiem, kas meklē patvērumu Somijā; ar daudzām grupām, kuras satiekas katru nedēļu vai reizi mēnesī. Tāda ir darba kārtībā šajā nedēļā. Bija aptuveni 50 organizācijas, ar kurām vienība vairāk vai mazāk regulāri strādāja. Turklāt ir arī interneta policijas komanda, kas atsaucas uz naidīgiem izteicieniem tiešsaistē: tā ir pilnīgi atsevišķa vienība no Profilaktiskās vienības, lai gan Profilaktiskā vienība un tiešsaistes komanda mijiedarbojas. Vēl viens sadarbības pasākumu piemērs ir Bulgārijas policija un Sofijas Iekšlietu direkcija, kas nodrošina tiešu saskari ar valsts ārkārtas palīdzības numuru 112.

Kopumā, šķiet, ka līdzdalība visos šajos projektos un aktivitātēs pēc vairākuma respondentu domām ir ar pozitīvu ietekmi. Šie projekti īpaši ļāvuši valsts pārvaldes iestādēm koncentrēties un iesaistīties cīņā pret rasismu un ksenofobiju (Spānijas galvenais respondents); ir palielinājuši ziņojumu skaitu par naida noziegumiem, arestiem, ko veikusi policija un tiesas spriedumiem (Anglijas galvenais respondents) un ir radījuši labāku priekšstatu par to, kā atrisināt šos jautājumus (Portugāles galvenais respondents). Dažos gadījumos līdzdalība projektos un pasākumos ir arī palielinājusi uzticību policijai (Somijas galvenais respondents). Vēl viens svarīgs aspekts ir ciešas partnerattiecības ar organizācijām un asociācijām, piemēram, Rietumjorkšīras policijai ar BHCA.

Tomēr ir arī ziņojumi par trūkumiem. Daudziem intervētajiem viens no lielākajiem trūkumiem ir resursu trūkums gan attiecībā uz cilvēkresursiem teritorijā, gan finanšu jomā, par ko ziņoja galvenie respondenti no Somijas, Spānijas, Apvienotās Karalistes, Itālijas un Portugāles. Pēc daudzu aptaujāto domām, ekonomisko resursu trūkuma dēļ dažu projektu ilgums ir pārāk īss.

Vēl viens vājākais punkts ir grūtības mijiedarboties ar citām iestādēm un iesaistīt tās rasisma apkarošanas tēmā u.t.t. (Spānijas galvenais respondents) un grūtības iesaistīt projektos reliģiskās grupas (Lielbritānijas galvenais respondents). Mēs varētu arī pieminēt kā vājo punktu, (lai gan respondenti to nenorāda), un tas ir gandrīz pilnīgs darba uzraudzības vai novērtēšanas trūkums - piemēram, saņemto apmācību formāla novērtēšana vai darbību ietekme uz analizēto projektu teritorijā. Tomēr īpašajām policijas vienībām, piemēram, Helsinku Profilaktiskās policijas vienībai un Madrides Daudzveidības pārvaldības vienībām Spānijā un Fuenlabradas policijai Spānijā, ir iekšējās darba vērtēšanas un uzraudzības sistēmas, lai novērtētu darba efektivitāti. Rietumjorkšīras policijai ir darba novērtēšanas procedūru uzraudzība. Viena no tām ir naida noziegumu pārbaudes komisija, kad vietējās kopienas locekļi un citi partneri tiek aicināti novērtēt policijas darbu noziegumu un nelaimes gadījumu novēršanā un izmeklēšanā. Saskaņā ar Portugāles galvenā respondenta datiem, Portugāles policijā ir ieviesta ikgadēja novērtēšanas sistēma, kur vietējai policijai ir jāziņo, lai noskaidrotu, vai ir sasniegti mērķi.

Apsverot stiprās un vājās puses, respondenti uzsver nepieciešamību tālāk īstenot profilaksi un cīņu pret rasismu, diskrimināciju, ksenofobiju, naida noziegumiem, kā arī uzlabot aprakstītos pasākumus un projektus.

Daudziem no tiem šķiet skaidrs, ka, lai uzlabotu darbu, ir vajadzīgs vairāk resursu un vairāk iespēju apspriest šos jautājumus. Cits svarīgs jautājums ir vajadzība labāk identificēt profesionāļus, kuriem ir zināšanas un prasmes par šo tēmu (Spānijas galvenais respondents), lai izveidotu un paplašinātu daudzprofesionālo tīklu, lai tas darbotos efektīvāk un saredzamāk (Somijas un Itālijas galvenie respondenti); vairāk novērtēt un uzraudzīt un uzlabot saziņu ar trešo sektoru (Lielbritānijas un Itālijas galvenie respondenti); pastāvīga un specifiskāka apmācība (Itālijas un Portugāles galvenie respondenti); un palielināt iesaistīto tiesu, prokuroru, sociālo dienestu un nevalstisko organizāciju darbu cīņā pret rasismu un diskrimināciju (Bulgārijas galvenie respondenti).

Secinājumi un ierosinājumi

PP analīze un ar intervijām un fokusa grupām apkopotie dati ar galvenajiem informatoriem no visām projektā iesaistītajām valstīm parādīja, ka, neskatoties uz izmantoto tiesisko regulējumu rasisma, diskriminācijas un citu neiecietības formu novēršanai un apkarošanai, kā arī visaptverošu informācijas apmaiņu, kas attiecas uz pirmajā rindkopā parādītajiem atslēgvārdiem, kopumā ir dažāda izpratne par rasisma, ksenofobijas un naida noziegumu gadījumiem.

Pēc mūsu domām, lai izprastu dažādu izpratni cīņā pret rasismu, ksenofobiju, neiecietības un naida noziegumu veidiem un saprastu vairākas atbildes, kuras mēs atradām PP, lai novērstu un apkarotu šāda veida uzvedību, ir jāņem vērā daži rādītāji:

- **rajonu un pilsētu sociālais sastāvs** un etnisko vai reliģisko minoritāšu lielāka vai mazāka klātbūtne: ja iedzīvotāju skaits no citām valstīm ir ierobežots, iespējams, ka rasisma problēmas u.t.t. iedzīvotāji arī mazāk uztver. Turklāt rasisma vai cita veida neiecietības un naida noziegumu līmenis varētu būt lielāks to rajonu vidū, kur ir liels iedzīvotāju skaits, kuriem draud sociāla neaizsargātība;
- imigrantu un etnisko un reliģisko kopienu klātbūtnes **ilglaicīgums** teritorijā: ja ārvalstu izcelsmes iedzīvotāji jau ilgu laiku dzīvo, tad sabiedrība un varas iestādes varēja ieviest instrumentus un stratēģijas rasisma, ksenofobijas, diskriminācijas u.c. apkarošanai;
- **tiesību aktu pieejamība**, kas veicina vienlīdzīgas iespējas visās jomās un brīvi atklāti izteikt seksuālo vai dzimuma orientāciju: ja netiek īstenoti instrumenti un stratēģijas, kas veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību, vai ja ir noteikumi, kas ierobežo seksuālās izpausmes brīvību un dzimuma piederību, tad ir grūtāk organizēt pasākumus, lai novērstu un apkarotu diskrimināciju un naida noziegumus.

Tāpēc **stratēģiju un metožu izveide**, kas var novērst un apkarot rasismu, ksenofobiju un naida konfliktus kopumā, būtu jābalsta uz visu šo rādītāju rūpīgu analīzi. Šādu analīzi varētu izstrādāt, izmantojot:

- **pētījumus**, par to pilsētu/ rajonu sociālekonomiskām īpatnībām, kurās darbojas vietējā policija, lai noteiktu galvenās problēmas šajā teritorijā. Šajā jomā policija varētu arī izstrādāt un ieviest sūdzību datu bāzes, lai aprakstītu naida noziegumu raksturīgās pazīmes;
- atjaunināta **apmācība** par vietējiem, nacionālajiem un starptautiskajiem tiesību aktiem attiecībā uz cilvēktiesībām, rasismu, citām neiecietības formām un naida noziegumiem;
- **pastāvīga diskusija** ar etniski reliģiskajām kopienām un minoritātēm vai neaizsargāto iedzīvotāju grupām;
- **pastāvīga mijiedarbība** ar asociācijām, NVO, trešo sektoru, kas nodarbojas ar rasisma, ksenofobijas, diskriminācijas jautājumiem, citām neiecietības formām un naida noziegumiem, kā arī ar neaizsargātiem cilvēkiem;
- **pastāvīgs salīdzinājums** ar citām policijas nodaļām un iestādēm, jo īpaši vietējām.

Sākot no šo analīžu un informācijas apmaiņas rezultātiem, vietējai policijai pēc tam būtu kognitīvas metodes, kas vajadzīgas, lai izveidotu un īstenotu iepriekš aprakstītās stratēģijas un metodes. Pastāv trīs veidi: tie kas adresēti policijas organizācijai, piemēram, apmācība; kas adresēti lietotājiem, piemēram, naidu konfliktu operatīvā protokola pārvaldība, trešo pušu ziņojumi; un tie, kas adresēti gan organizācijai, gan lietotājiem - piemēram, oficiālu tīklu un līgumu izveide.

Attiecībā uz instrumentiem, kas adresēti gan policijai, gan lietotājiem, var būt izšķiroša nozīme [oficiāla socioālā tīkla izveidei](#). Iepriekš aprakstīto PP pieredzē mēs redzējām, ka ne visas iesaistīto valstu vietējās policijas ir iekļautas sociālajā tīklā. Tomēr, ja ir tīkls, reizēm tas ir saistīts tikai ar konkrēta projekta pabeigšanu un īstenošanu. Kā norādīja daudzi galvenie respondenti, varētu būt noderīgi izveidot sociālos tīklus, kuros vietējā policija varētu cieši sadarboties ar iestādēm, NVO, etniskām, reliģiskām un LGBT kopienām un minoritāšu grupām.

Šo tīklu mērķiem vajadzētu būt vairākiem: - kopīgi domāt par teritorijas problēmām; - dalīties pieredzē, metodoloģijā un rīkos, ko izmanto katrs dalībnieks; - atrast kopīgus risinājumus; - atbalstīt citus dalībniekus konkrētās situācijās, piemēram, ieviešot jaunu instrumentu, piemēram, trešo pušu ziņojumu.

Kas attiecas uz policijas darba organizāciju, intervētie ir izteikuši apmācību nepieciešamību un nozīmi, kas ir atrodama lielākajā daļā analizēto PP. Mēs esam atzīmējuši, ka bieži mācības par cilvēktiesību jautājumiem, rasismu, ksenofobiju, diskrimināciju un citām neiecietības un naida noziegumu formām ir saistītas ar pagaidu projektiem: tāpēc tās ir vienreizējas apmācības. Tā vietā varētu būt lietderīgi ierosināt nepārtrauktu apmācību par minētajām tēmām lielākajai daļai darbinieku, kas strādā konkrētā teritorijā, piesaistot ekspertus kā pasniedzējus. Vēl viens noderīgs līdzeklis būtu izveidot kodeksu, kur būtu aprakstītas raksturīgās īpašības, kas definē "naida noziegumu", un datubāzes izveidošana, lai iegūtu datus par naida noziegumiem, lai policija varētu uzraudzīt situāciju šajā teritorijā. Tikpat svarīgi policijai būtu izveidot iekšēju vērtēšanas un uzraudzības sistēmu savam darbam attiecībā uz rasisma, citu neiecietības un naida konfliktu novēršanu un apkarošanu.

Visbeidzot, vajadzētu izveidot iedzīvotājiem adresētus rīkus, tostarp sociālos tīklus. PP un intervijas ar galvenajiem respondentiem faktiski ir parādījušas, ka, lai kopīgi pārvaldītu naida konfliktus, vietējai policijai jāizmanto valsts krimināltiesību normatīvos ietvertos tiesību aktus, cenšoties rīkoties ar cietušo jutīgā veidā (piemēram, sieviešu pārstāvis, ja cietušais ir sieviete). Tā vietā ir mazāk specifiski protokoli vai rīki, piemēram, trešo pušu ziņojumi vai atjaunotais taisnīgums, arī var tikt uzskatīts par noderīgiem instrumentiem. Tādējādi vietējā policija varētu koncentrēties uz darbības protokolu izstrādāšanu, nosakot galvenās darbības, kas jāveic saistībā ar naida nozieguma pārvaldību, iespējams diferencējot procedūras, tādās, kas saistītas uz upura - imigranta gadījumiem, kas saistītas reliģiskai kopienai, sievietēm, LGBT cilvēkiem. Policija, iespējams, arī pieprasīs atbalstu īpašās operācijās, piemēram, sūdzības iesniegšanas laikā, trešo personu ziņošanas dienestā, ja tas ir nepieciešams un nav aizliegts ar likumu.

Visu iepriekš minēto stratēģiju un metožu izmantošana tādējādi varētu uzlabot vietējās policijas ietekmi uz rasisma, ksenofobijas un citu neiecietības, diskriminācijas un naida noziegumu novēršanu un apkarošanu.

1.pielikums

Intervijas projekts policijas darbiniekiem, NVO operatoriem un kopienas vadītājiem valstīs, kurās ir paraugprakse

Komunikācija

- Vai jūs zināt, vai policija dalās informācijā formālajos un/ vai neformālajos soctīklos ar pilsoņiem un/ vai kopienu vadītājiem?
- Kādā līmenī?
- Vai viņi veicina vai piedalās sabiedriskos pasākumos?
- Vai ir konkrēti cilvēki, kas par šiem pasākumiem rūpējas?
- Vai jūs zināt, vai policija sazinās ar vietējo sabiedrību? Kā policija to dara?
- Vai viņi organizē tikšanās ar iedzīvotājiem, lai atbildētu vai uzdotu jautājumus? Ar ko un cik bieži?
- Vai ir ziņojumi par šīm sanāksmēm? Kādi rezultāti ir sasniegti?

Tikai policijas darbiniekiem

- Vai policija ir nozīmējusi savu policistu - sarunu biedru, kurš uztur sakarus ar vietējām un etniskajām kopienām?

Konfliktu risināšana

- Kā jūs definētu diskrimināciju, neiecietību vai naida konfliktus/ noziegumus?
- Vai jūs zināt, kā policija reaģē uz diskrimināciju, neiecietību vai naida konfliktu/ noziegumu?

Tikai policijas darbiniekiem

- Vai policija izmanto starpniecības pakalpojumus, atjaunojošo taisnīgumu vai līdzīgus līdzekļus, lai risinātu diskriminācijas konfliktus?
- Vai ir kodificētas procedūras un/ vai kvalitātes rādītāji, kas policijai jāievēro, risinot šāda veida konfliktus/ noziegumus?
- Vai ir uzraudzības iestāde, kas pārbauda faktisko atbilstību šīm procedūrām/ parametriem, risinot jautājumus saistībā ar diskrimināciju, neiecietību vai naida konfliktiem/ noziegumiem?
- Vai šīs procedūras ir mainītas laika gaitā, lai padarītu tās efektīvākas?
- Vai esat dalījies labās prakses piemēros ar citām vietējās policijas iestādēm citās pilsētās?

Apmācība

- Vai jūs domājat, ka ir svarīgi, lai policija saņemtu jebkādu apmācību par cilvēktiesībām vai cīņu pret naida noziegumiem?

Tikai policijas darbiniekiem

- Vai esat saņēmis jebkādu apmācību par cilvēktiesībām vai cīņu pret naida noziegumiem?
- Kas sniedza apmācības?
- Kādas bija apmācības tēmas?
- Cik stundu apmācību organizēja?
- Kāda veida mācības tās bija (frontālā nodarbība, lomu spēles u.t.t.)?
- Cik daudz cilvēku ir piedalījies apmācībā?
- Kādas ir viņu lomas organizācijā?

Citi projekti/ aktivitātes (piem. trešo pušu ziņojumi)

- Vai ir citi projekti/ darbības, kurās iesaistīta policija un kas ir atšķirīgas nekā iepriekš minētās? Kādas darbības? Kādi rezultāti ir sasniegti?
- Vai esat personīgi piedalījies šajā (-s) projektā (-os)?
- Vai jūs varētu raksturot savas stiprās un vājās puses?

- Ko šis projekts ir devis cīņā pret rasismu, diskrimināciju un citiem neiecietības un naida noziegumu/ incidentu veidiem?

Dzimums

- Vai jūs domājat, ka dzimums ir jautājums, kas policijai jāņem vērā, iejaucoties?

Tikai policijas darbiniekiem

- Vai dzimumu tēma ir iekļauta vietējās policijas darba metodēs?
- Vai ir kodificēti noteikumi darbā, ja diskriminācijas/ naida noziegumos ir cietušas sievietes?
- Vai ir kodificēti noteikumi darbā ar LGBT diskriminācijas/ naida noziegumu upuriem?

Secinājumi

- Vai ir starposma/ gala projekta uzraudzība vai novērtējums?
- Jūsprāt, kā šīs aktivitātes varētu uzlabot nākotnē?

2.pielikums

Intervijas projekts policijas darbiniekiem, NVO darbiniekiem un kopienu vadītājiem valstīs, kurās nav paraugprakses

Definīcijas

- Ko jūs domājat par rasismu, diskrimināciju un naida noziegumiem? Kā jūs tos definētu?
- Vai jūs kādreiz esat dzirdējuši par "municipiālo policiju"? Kā jūs to definētu? Ko jūs domājat, kādi ir "municipālās policijas" vai jebkurā gadījumā tuvākās apkārtnes policijas uzdevumi?

Attiecības ar etniskajām kopienām un minoritātēm teritorijā

- Vai jūs zināt, vai jūsu pilsēta/ apkārtnē ir piedzīvojuši incidentus saistībā ar rasismu, diskrimināciju, neiecietību, naida noziegumiem pret imigrantiem, etniskām un kultūras kopienām, LGBT cilvēkiem u.t.t.?
- Vai jūs zināt, vai vietējā policija jūsu valstī/ pilsētā/ apkaimē ir kontaktējusies ar etniskām kopienām, etniskām/ kultūras minoritātēm vai LGTB grupām tajā teritorijā, kur tās darbojas? Kādi ir viņu kontakti?
- Vai jūs zināt, vai vietējā policija jūsu valstī/ pilsētā/ apkaimē ir sazinājusies ar asociācijām, NVO, kas nodarbojas ar diskrimināciju un rasismu? Kādi ir viņu kontakti?
- Vai, pēc jūsu domām, ir svarīgi, lai vietējā policija izveidotu un uzturētu kontaktus ar kopienām, minoritātēm un NVO?
- Vai ir svarīgi sadarboties ar kopienām? Kā būtu jāveido šī sadarbība (regulāras sanāksmes, informācijas apmaiņa, lielāka klātbūtne vietās ar lielu minoritāšu koncentrāciju, lai izveidotu uzticēšanās attiecības, aktivizētu kopīgus projektus, nozīmētu īpašu pārstāvi, kas darbotos kā galvenais sarunu partneris u.t.t.)?

Rasisma un diskriminācijas apkarošana un novēršana

- Vai jūs domājat, ka ir svarīgi, lai vietējā policija piedalītos darbībās, kas paredzētas rasisma, diskriminācijas un cita veida neiecietības un naida noziegumu novēršanai un apkarošanai? Vai jūs varat izskaidrot, kāpēc tas ir svarīgi?

Tikai policijas darbiniekiem

- Vai vietējā policija piedalās darbībās, kas vērstas uz rasisma, diskriminācijas un cita veida neiecietības un naida noziegumu novēršanu un apkarošanu? Ja jā: vai jūs varat aprakstīt šīs darbības?
- Vai vietējai policijai ir īpašas darbības saistībā ar noziegumiem, kas saistīti ar dzimumu?
- Vai jūs domājat, ka policijas veiktie pasākumi ir pietiekami? Pēc jūsu domām, vai policija varētu darīt kaut ko vairāk vai ieviešot kaut ko atšķirīgu (piemēram, karsto līniju, datu bāzi, starpniecības pakalpojumus, atjaunojošo taisnīgumu u.t.t.)?

Apmācība

- Vai jūs domājat, ka, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju, naida noziegumus, vietējai policijai ir svarīga īpaša apmācība šajos jautājumos?

Tikai policijas darbiniekiem

- Pēc jūsu domām, kāda veida apmācība būtu jāveic (lekcija, lomu spēles, simulācijas u.t.t.)?
- Vai jūs domājat, ka vislabāk ir apmācīt dažus policijas darbiniekus, bet ar pilna laika apmācību daudzu stundu laikā, vai arī labāk ir nodrošināt vispārēju apmācību visiem policistiem?

Secinājumi

- Kā jūs domājat, kas ir galvenās problēmas, ar kurām saskaras vietējā policija rasisma, diskriminācijas, neiecietības, naida noziegumu apkarošanā?

- Vai jūs domājat, ka labas prakses apmaiņa starp dažādām valstīm varētu palīdzēt vietējai policijai, lai atrisinātu šīs vajadzības? Kā tas varētu palīdzēt?

3.pielikums

Fokusa grupu projekts policijas darbiniekiem, NVO darbiniekiem un kopienu vadītājiem valstīs, kurās ir labākā prakse

NEMOT VĒRĀ, UZ KURU PRAKSI JŪS KONCENTRĒJATIES (APMĀCĪBA, SOCIĀLIE TĪKLI U.T.T.), FOKUSA GRUPĀS ĪPAŠU UZMANĪBU UN ILGĀKU LAIKU JĀVELTA ATTIECĪGAJAI JOMAI

Visu dalībnieku īsas prezentācijas

- Visiem dalībniekiem lūdziet iepazīstināt ar sevi (institūcija/ organizācija un amats)

Definīcijas un konfliktu risināšana

- Mēģiniet panākt šādu jēdzienu/ jautājumu kopīgu definīciju: rasisms, ksenofobija, neiecietība, naida incidents/ noziedzība
- Apspriediet, vai savā pilsētā/ apkaimē ir problēmas, kas saistītas ar incidentiem saistībā ar rasismu, diskrimināciju, neiecietību, naida noziegumiem pret imigrantiem, etniskām un kultūras kopienām, LGBT cilvēkiem
- Diskutējiet par:
 - o vietējās policijas lomu rasisma, diskriminācijas un cita veida neiecietības un naida noziegumu novēršanā un apkarošanā
 - o metodēm/ procedūrām, ko policija izmanto vai kas jālieto, lai reaģētu uz diskriminācijas, neiecietības vai naida konfliktu/ noziegumu (piemēram, starpniecības dienestu, atjaunojošo taisnīgumu, karsto līniju, datu bāzi, kvalitātes parametriem u.t.t.)
 - o ģipšām metodēm/ procedūrām, ko policija izmanto vai kurus vajadzētu izmantot, lai reaģētu uz diskrimināciju u.t.t., ja cietušais ir sieviete vai LGBT persona
 - o citām metodēm vai procedūrām, kas varētu atbalstīt policiju cīņā pret rasismu u.t.t., un to lietderīgumu (piemēram, trešo personu ziņojumi).
 - o novērtējumu par izmantotajiem instrumentiem un to, kā tos uzlabot;

Komunikācija un attiecības ar etniskajām kopienām un minoritātēm teritorijā

- Apspriediet par policijas attiecībām ar pilsētu/ apkārtni, kurā viņi strādā (piemēram, dalība oficiālajos/ neoficiālajos tīklos, attiecība / kontakti ar etniskajām kopienām, etniskajām/ kultūras minoritātēm vai LGBT grupām)
- (ja dalībnieki diskusijas laikā par šo tēmu vēl nav runājuši): lūdziet visiem dalībniekiem diskutēt par visu šo organizāciju sadarbības nozīmīgumu un to, kā tas būtu jāizveido

Apmācība

- Lūdziet visiem dalībniekiem apspriest, cik svarīgi policijai ir apmācīt cilvēktiesības, strādājot ar naida noziegumiem, kā arī apspriest apmācību labāko veidu (piemēram, lekcija, lomu spēles, vispārēja apmācība visiem policistiem vai ģipša apmācība dažiem policistiem)
- Novērtējiet līdz šim veikto apmācību un tās ietekmi uz attiecībām ar minoritāšu grupām un vietējiem iedzīvotājiem

Secinājums (Paraugprakses ieteikšana)

- Jautājiet visiem dalībniekiem, vai viņu apspriestās darbības varētu nākotnē uzlabot, un, vai viņiem ir kāds ieteikums īstenot citu vietējās policijas paraugpraksi rasisma novēršanā un apkarošanā u.t.t..

4.pielikums

Fokusa grupu projekts policijas darbiniekiem, NVO darbiniekiem un kopienu vadītājiem valstīs, kurās nav paraugprakses

Visu dalībnieku īsa prezentācija

- Lūdziet visus dalībniekus iepazīstināt ar sevi (institūcija, amats)

Diskusija par definīcijām

- Visiem dalībniekiem lūdzam apspriest jēdzienu definīcijas: rasisms, diskriminācija, ksenofobija, naida kurināšana
- Visiem dalībniekiem lūdzam diskutēt par "municipiālo policiju". Jautājiet, vai viņi kādreiz ir dzirdējuši par to, tās definīciju un lūdzam apspriest tās uzdevumus.

Rasisma un diskriminācijas apkarošana un novēršana

- Visiem dalībniekiem lūdzam apspriest vietējās policijas lomu rasisma, diskriminācijas un citu neiecietības un naida noziegumu novēršanā un apkarošanā
- Visiem dalībniekiem lūdzam diskutēt par darbībām un instrumentiem, kas policijai jāveic, lai novērstu un apkarotu rasismu, diskrimināciju un citus neiecietības un naida noziegumus (piemēram, karsto līniju, datubāzi, starpniecības pakalpojumus, atjaunojošo taisnīgumu u.t.t.).

Problēmas, ar kurām saistīti rasistiski un diskriminējoši incidenti un naida noziegumi un to iespējamie risinājumi

- Jautājiet visiem dalībniekiem, lai apspriestu, vai viņu pilsētā/ apkaimē ir vai bija problēmas saistībā ar incidentiem, kas saistīti ar rasismu, diskrimināciju, neiecietību, naida noziegumiem pret imigrantiem, etniskām un kultūras kopienām, LGBT cilvēkiem
- Visiem dalībniekiem lūdzam diskutēt par iespējamajiem incidentiem, kas saistīti ar rasismu, diskrimināciju, neiecietību, naida noziegumiem (jautāt, vai apmācībai jābūt risinājumam)

Attiecības ar etniskajām kopienām un minoritātēm teritorijā

- Jautājiet visiem dalībniekiem, lai apspriestu, vai policijai viņu valstī/ pilsētā/ apkaimē ir sakari/ attiecības ar etniskajām kopienām, etniskām/ kultūras minoritātēm vai LGTB grupām, kādi ir viņu kontakti/ attiecības un, vai ir iespējams vai nepieciešams, lai tie būtu vairāk vai dažādi kontakti
- Jautājiet visiem dalībniekiem, lai apspriestu, vai policijai viņu valstī/ pilsētā/ apkaimē ir sakari/ attiecības ar asociācijām, NVO, kas nodarbojas ar diskrimināciju un rasismu, kādi ir viņu kontakti/ attiecības un, vai ir iespējams vai nepieciešams, lai tie būtu vairāk vai dažādi kontakti
- (ja dalībnieki diskusijas laikā par šo tēmu vēl nav runājuši): lūdziet visiem dalībniekiem diskutēt par to, cik svarīgi ir sadarboties visiem un kā to izveidot.

Ieteikumi paraugpraksi

- Jautājiet visiem dalībniekiem, vai viņiem ir kāds ieteikums, kā ieviest paraugpraksi vietējās policijas darbā rasisma novēršanā un apkarošanā u.t.t.